CANADIAN CITIZENSHIP BRANCH
AUG 5 1953
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

AUG 13 1953

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Offices:
133 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
102—15 65 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

60./185. n-rs. TREŠDIEN, 1953. G. 5. AUGUSTĀ 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
133 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telephone — EM 8-0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš,
102—15 65 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.60; tekstā $2.00
par vienu collas telpu 1 slejā

Kremļa karaspēks Austrumvācijā šauj uz izsalkušajiem vāciešiem

AMERIKĀŅI IZPROVOCĒ AUSTRUMVĀCIEŠUS

18 milj. austrumvāciešu aizliegts saņemt amerikāņu pārtikas saiņus Rietumberlīnē. Komūnistu uzsāktā pārtikas saiņu konfiskācija daudzās Austrumvācijas pilsētās izraisījusi asiņainus nemierus. Valters Ulbrichts atentāta gaidās.

Berlīnē. Austrumvācijas karaspēks un policijas vienības stājušās ceļā iedzīvotāju masām, kas dodas uz Rietumberlīni saņemt brīvos amerikāņu pārtikas saiņus, noslēdzot visus ceļus un dzelzceļus. Kotbusā komūnistu karaspēks atklājis uguni uz kādu izsalkušu iedzīvotāju pūli, kas mēģinājis ieņemt noslēgto dzelzsceļa stacijas biļešu kasi, lai varētu braukt uz Rietumberlīni pēc apsolītās pārtikas. Nūjām bruņoti policisti izklīdinājuši braucēju masas Jēnā, Rātenavā, Potsdamā un Gerā. Visas mašīnas, kas brauc pa Austrumvācijas ceļiem, tiek apturētas un pārmeklētas. Pagājušā svētdienā Rietumberlīnes palīdzības centri bija paredzējuši izdalīt vismaz 250.000 pārtikas saiņu badā esošiem Austrumvācijas iedzīvotājiem. Bet sakarā ar necilvēcīgo komūnistu iejaukšanos Rietumberlīnes noliktavas palika pilnas. Parādījās tikai viens vienīgs pārtikas gribētājs, kāds velosipēdists no Drēzdenes, kam vienīgam bija izdevies izlavīties cauri pastiprinātai komūnistu robežsardzei.

Vienā vienīgā dienā necilvēcīgais komūnistu terrors iznīcināja palīdzību Austrumvācijas iedzīvotājiem. Un, ja amerikāņi pārtiku deva, tikai lai no jauna saceltu kājās austrumvāciešus, tad tas viņiem tagad izdevies. Iedzīvotāji cietīs vissmagāk. Vispirms jau krievi tagad visu pārtiku konfiscē, un, otrkārt, konfiskācijas radītais naids var izsaukt jaunus sacelšanos, kas var beigties ar jaunām asins dzirēm.

Tiem vāciešiem, kas, Rietumberlīnē saņēmuši pārtiku, atgriežas uz austrumiem, komūnisti atņem un uz muguras uzlīmējuši lielus uzrakstus „Amerikāņu cūka".

Austrumvācijas dzelzceļnieki stāsta par milzu pārtikas saiņu kalniem, ko komūnisti paspējuši salaupīt Berlīnes priekšpilsētās, tos atņemot tiem pilsoņiem, kas atgriezušies no Rietumberlīnes. Domā, ka laikā no piektdienas līdz sestdienai vien komūnisti atņēmuši vismaz 50.000 pārtikas saiņus, ko viņi vēlāk paredzējuši izdalīt nestrādājošiem un trūkumcietējiem. Amerikāņi gan ziņoja, ka pārtikas saiņu pietiks visiem. Austrumberlīnes policija tagad pārmeklējot katru māju, lai sadzītu rokās tos austrumvāciešus, kas, pārtikas saiņus saņēmuši, pilsētā slēpdamies, mēģina nogaidīt blokādes beigas, lai varētu atgriezties mājās.

Sav. Valstu augstais komisārs Vācijā komūnistiem asi pārmetis viņu varmācīgo rīcību, uzsvērdams:

„Tas ir tiešs mēģinājums atņemt izsalkušiem cilvēkiem pārtiku, kas viņiem sagādāta Rietumberlīnē. Es esmu pārliecināts, ka laiks spēs pierādīt, ka komūnistu terrors nespēj aizstāt pārtiku."

Sakarā ar notikumiem Austrumvācijā, pēkšņi ļoti uzņēmīgs kļuvis komūnistu dižvīrs Valters Ulbrichts. Viņam esot bail, ka saniknotā tauta pret viņu varētu mēģināt sarīkot atentātu. Līdz ar to Ulbrichta personiskā rīcībā nodoti 30 slepenpolicisti, kas būs viņa miesassargi.

DV RIETUMVĀCIJAS DELEGĀTU KOPSAPULCE 18. UN 19. JŪLIJĀ AUGUSTDORFĀ. PIE SAPULCES PREZIDIJA GALDA NO KR.: F. BŪMANIS, A. BĒRZIŅŠ, G. ODIŅŠ, K. BŪMANIS.
Foto Andr. Preiss

ASV pirmais solis atbrīvošanas politikā

KERSTENA REZOLŪCIJA PIEŅEMTA VIENBALSĪGI. — IZMEKLĒŠANAI ATVĒLĒTI 50.000 DOL.

ASV Tautas Vietnieku nama lēmumu iecelt komiteju komūnistu noziegumu izmeklēšanai Baltijas valstīs mēs nemaz nevaram pietiekami augsti novērtēt. Šīs rezolūcijas nozīme ir tāda, kas tālu pārsniedz Baltijas valstu problēmu. Kongresa aprindās to uzskata par Eizenhauera administrācijas pirmo konkrēto soli „atbrīvošanas politikā", ko Eieznhauers ir uzņēmis savā programmā. Ar šo lēmumu Baltijas valstis ir nostādītas pasaules politikas degpunktā. Visi tie noziegumi, ko komūnisti pastrādāja Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, tagad pēc 13 gadiem nāks dienas gaismā.

Šīs idejas sākums meklējams Lietuviešu Nacionālās Padomes delegācijas apmeklējumā pie prezidenta Eieznhauera 26. martā. Kad lietuvieši ierosināja šo domu, prezidents izteicās par to atzinīgi. Kongresa loceklis Kerstens, kas pavadīja lietuviešu delegāciju, apņēmās šo rezolūciju iesniegt. Lietuviešu Nacionālai Padomei ir lieli nopelni ne tikai šīs rezolūcijas ierosināšanā, bet arī tās sekmīgai novešanai līdz pozitīviem rezultātiem. Atzinību pelnījušas arī mūsu organizācijas un atsevišķie cilvēki, kas ar savām vēstulēm un telegrammām Kongresa locekļiem sekmējuši šo pasākumu.

Pirms rezolūcija nāca apspriešanā, to vajadzēja grozīt, ievedot nesvarīgus labojumus. Rezolūcijas sākotnējā tekstā bija teikts, ka izmeklēšanas komiteja var darboties kā ASV, tā arī ārvalstīs. Pārlabotā tesktā noteikts, ka komiteja nevar darboties ārzemēs. Šis grozījums bija nepieciešams tādēļ, ka Katinas izmeklēšanas komitejai, kas ir līdzīga šai, bija radušies daži sarežģījumi, darbojoties ārzemēs.

Kerstena rezolūcija nonāca apspriešanā Darba kārtības komitejā 23. jūlijā. Rezolūcijai bija arī opozicija un debates bija diezgan ilgas, bet nobalsošanā to pieņēma vienbalsīgi.

Tautas Vietnieku nama pilnsapulcē Kerstena rezolūcija nonāca 27. jūlijā. Rezolūciju cēla priekšā Darba kārtības komitejas loceklis H. D. Skots. Tuvākus paskaidrojumus sniedza deputāts Kerstens. Nākošais runātājs bija dep. Medens, kas vadīja Katinas izmeklēšanas komiteju. Debates vilkās apm. stundu, kad runāja 18 deputāti, pie kam neviens no runātājiem neizteicās pret rezolūciju. Nobalsošanā rezolūciju pieņēma vienbalsīgi. Nolemts iecelt izmeklēšanas komiteju ar 7 locekļiem, no kuriem četri būs republikāņu partijas, bet trīs — demokrati. Par šīs komitejas vadītāju Tautas Vietnieku nama priekšsēdis Martins iecēla C. Kerstenu. Pārējo locekļu vārdi kļūs zināmi tuvākās dienās.

Izmeklēšanas komitejas izdevumu segšanai atvēlēti 50.000 dol. Ar šādu summu savu darbību uzsāka arī Katinas izmeklēšanas komiteja, bet vēlāk šo summu palielināja līdz 66.000 dol.

Tautas Vietnieku nama priekšsēdis Martins pēc sēdes beigām izteicās, ka šī esot vēsturiska rezolūcija, un viņš liekot uz to lielas cerības.

Nākošā dienā pēc rezolūcijas pieņemšanas Kerstens preses konferencē paskaidroja, ka rezolūcijas pieņemšana esot liels psicholoģisks trieciens komūnismam. Ar šo lēmum iniciatīva aukstā karā tikšot izņemta no krievu rokām.

Dienvidkorejas jaunuzbūves plāns

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu prezidents ģen. Eizenhauers apstiprinājis Dienvidkorejas jaunuzbūves plānu, kas karā sagrauto zemi pārvērtīšot brīvās pasaules skatlogā. Amerikāņi rehabilitācijas darbā paredzējuši izlietot savu karaspēku. Uzrunādams 15 Apvienoto Nāciju valstu ārlietu ministrs Dalless arī viņus aicināja darīt to pašu.

Kaut arī sanāksme notika aiz slēgtām durvīm, tad daļa sanāksmes darba kārtības tomēr ir zināma. Un proti, Dalless, kas nesen apbraukāja Eiropu un Tuvos un Vidējos Austrumus, tagad paredzējis doties uz Tālajiem Austrumiem, lai ar Dienvidkorejas prezidentu Singmani Rī pārrunātu pamiera politiskās problēmas. Sarunā ar ārzemju diplomātiem Dalless uzsvēra šādus jautājumus:

1. Sav. Valstu prezidents ģen. Eizenhauers ir ieinteresēts uzsākt Dienvidkorejas atjaunošanas darbus, cik vien iespējams ātri, lai pierādītu, ko īsti brīvā pasaule spēj izdarīt, lai palīdzētu pacelt karā cietušās Dienvidkorejas iedzīvotāju dzīves līmeni. Šāda plāna sekmīgai veikšanai Sav. Valstu valdība nolēmusi izmantot savu Korejā stāvošo armiju. Armija paredzējusi būvēt dzelzceļus, ceļus, tiltus, skolas un slimnīcas. Līdz ar to armija zināmā mērā būtu nostādīta misionāru lomā, kas nenodarbinātiem karavīriem dotu zināmu pašapmierinājuma sajūtu

2. Sav. Valstis cer, ka arī pārējās nācijas, kuru karaspēku vienības pašreiz atrodas Korejā, savus karavīrus tur arī atstās. Amerikāņu militārās iestādes uzsver, ka sabiedroto spēkiem Korejā nepārtraukti jābūt trauksmes stāvoklī, lai ienaidniekus viņus nevarētu pārsteigt nesagatavotus. Komūnistu spēki Korejā joprojām atrodoties kaujas gatavībā.

3. Sarunu laikā ar Dienvidkorejas prezidentu Rī Dalless galvenos vilcienos paredzējis pārrunāt arī Sav. Valstu un Dienvidkorejas savstarpējo drošības līgumu. Jautājumu par varbūtēju amerikāņu karaspēka izvākšanu no Korejas pārrunās vēlāk, kad būs pienācis īstais brīdis.

4. Rī pašreiz ir nobažījies, ka Apvienoto Nāciju sabiedrotie jau ir izstrādājuši cietu un ātru Dienvidkorejas politiku un ka ar viņa interesēm un uzskatiem neviens nerēķināsies. Viens no Dallesa tā lā brauciena iemesliem ir šādu prezidenta Rī baiļu izkliedēšana.

MIRIS SENĀTORS
ROBERTS TAFTS

No Ņujorkas ziņo, ka 31. jūlijā ar vēzi miris republikāņu senātors Roberts Tafts, viena no visspilgtākām un spēcīgākām figūrām Sav. Valstu politiku aprindās. Savā panākumiem bagātajā mūžā senātors Tafts trīsreiz bijis Sav. Valstu prezidenta amata kandidāts, bet Balto Namu iekarot viņam nekad neizdevās. Pēdējās vēlēšanās prezidenta Eizenhauera sīvākais republikāņu konkurents bija nelaiķis.

Roberts Alfonso Tafts dzimis 1889. gadā 8. septembrī Sinsinnatā. Bērnībā trīs gadus pavadījis Filipīnu salās, kur viņa tēvs, vēlākais Sav. Valstu prezidents, bijis ģenerālgubernātors.

Tafts beidzis Jēlas un Harvardas universitātes un savas karjēras sākumā darbojies par juristu savā dzimtajā ipilsētā.

Bēgļu iecēļošanas likums pieņemts

ASV Tautas Vietnieku nams 28. jūlijā pieņēma likumu par 217.000 personu ielaišanu ASV ārpus kvotas nākošos trīs gados un piecos mēnešos. Nākošā dienā šo likumu apsprieda ASV Senāts un pieņēma to ar grozījumiem, nosakot ielaižamo skaitu uz 209.000.

Pret likumprojektu asi vērsās senators Mekkerens, bet likumprojekta galvenais aizstāvis bija senators Votkins. Likumprojekta pretinieki izteica bažas, ka jauniebraucēju starpā būšot daudz komūnistu un bez tam tie atņemšot amerikāņu strādniekiem darbu un dzīvokļus. Aizstāvji turpretim apzīmēja šo likumprojektu par humānitāru soli un kā draudzīgu žestu pret apspiestām tautām viņpus dzelzs aizkara. Senāts pieņēma Votkina papildinājumu, ka šī likuma ietvaros jācenšas ielaist tās 8.000 pārvietotās personas, kuras technisku apstākļu dēļ nepaspēja izmantot 1948. g. D.P. likumu.

PADOME LIETUVAS ATBRĪVOŠANAI

Pēc ilgākām sarunām starp Lietuvas Atbrīvošanas komiteju (Vācijā) un Lietuvas diplomātu vecāko S. Lozaraiti panākta vienošanās izveidot padomi, kas būs tiesīga pieņemt lēmumus Lietuvas atbrīvošanas jautājumos. Padomē ieiet no Lietuvas atbrīvošanas komitejas — priekšsēdis K. Žalkauskas un ārlietu padomnieks Dr. P. Karvelis, bet no diplomātiskiem pārstāvjiem — S. Lozaraitis, sūtnis Londonā B. Balutis un lietvedis Parīzē Bačkis.

ITALIJĀ SASTĀDA JAUNU VALDĪBU

No Romas ziņo, ka pagājušā nedēļā jaunā de Gasperi valdība piedzīvojusi neveiksmi, jo tai nav izdevies savākt pietiekošu balsu skaitu, kas nepieciešams jaunās valdības uzticības votuma iegūšanai.

Tagad jaunu valdību prezidents uzdevis sastādīt 61 gadus vecajam Atillo Pičoni. Pičoni ir kristīgo demokratu partijas pārstāvis.

Rietumvācijas DV gadskārtējā sanāksme Augustdorfā

DV Rietumvācijas delegātu gadskārtējā pilnsapulce 18. un 19. jūlijā jau ceturto gadu notika Augustdorfas novietnē. Karogiem, DV emblēmām un ozola zariem krāšņi dekorētajā JKS zālē 18. jūlija rītā sanāksmi ar lūgšanu ievadīja māc. A. Abakuks. Piedalījās 33 delegāti, Rietumvācijas valdes un revīzijas komisijas locekļi, kā arī referenti: kopskaitā gandrīz 50 personu. Atklāšanas runu teica DV priekšnieks V. Janums, norādot uz Berlīnes sacelšanās un jauno tīrīšanas akciju radīto sajukumu aiz dzelzs aizkara, un atgādinot dienu svarīgumu, kuras pārdzīvojam. Ar rakstu sapulci bija sveikuši: DV saime Kanadā un Dānijā, latviešu studentu saime Bonnā, kā arī DV Rozenheimas un Špakenbergas nodaļas.

Par sapulces vadītāju izraudzīja G. Odiņu, viņa vietnieku J. Būmani, bet par sekretāriem A. Bērziņu un E. Būmani. Par DV CV kā arī Rietumvācijas valdes darbību vispārējos vilcienos ziņoja V. Janums, uzsvērdams, ka visu pagājušo gadu DV organizācijas darbs ritējis vislabākā saskaņā. DV organizācijā apvienoti 8562 biedri, no tiem Rietumvācijā nepilni 2000. Pēdējā gadā visās zemēs biedru skaits audzis. — Galveno vērību organizācija arī pag. gadā veltījusi aprūpes darbam. DV kartotēkā uz 1. jūliju reģistrēti 2459 aprūpējamie. Pag. darbības gadā organizācija aprūpei izmaksājusi DM 152.756.52. Aprūpes darbā organizācija pagājušā gadā paveikusi arī vienreizīgi lielu un paliekamu darbu, savācot līdzekļus un iegūstot savā īpašumā Bērzaini, kur valde paredzējusi izbūvēt telpas 200 iemītniekiem. Kultūrāli sabiedriskajā darbā valde lielā mērā atbalstījusi biedru vakaru rīkošanu un veicinājusi mēnešraksta Daugavas Vanagi izdošanu. Kopsapulce apsprieda nodaļu ierosinājumus, piešķirt par sevišķiem nopelniem un pašaizliedzīgu darbu organizācijas labā zelta krūšu nozīmi diviem organizācijas biedriem — Vilim Häzneram un Augustam Vanagam; pēdējais patlaban atrodas ASV. Lēmumu par piešķiršanu pieņēma vienbalsīgi un technisko izkārtojumu uzdeva tuvākā laikā nokārtot DV Rietumvācijas valdei. Par Rietumvācijas biedru sastāvu sīkāki referēja pr-ža v. V. Reimanis, bet par aprūpes darbību nozares vadītāis A. Bērziņš. Pag. gadā aprūpējamo kartotēka papildināta un 1. jūlijā tā ietvēra: 701 — tbc slimos, 641 invalidu, 99 atraitnes, 126 pusbāriņus, 7 bāriņus un 885 vecos ļaudis. Lai gan kopskaits sastāda 2459 personas, pieskaitot arī ģimenes locekļus, kartotēka aptver ziņas par 3406 tautiešiem, kas ir turpat trešā daļa no visiem Vācijas latviešiem. Invalidu un aprūpējamo skaits palielinājies pag. g. par 300 personām. DV organizācija ņēmusi savā aprūpē visus tbc slimniekus, bez izšķirības, vai tie ir bijušie karavīri vai ne. Regulāri pabalsti, kuru lielums nepārsniedz DM 30 mēnesī, izmaksāti TB sanatorijās ievietotajiem un atsevišķos gadījumos arī nometnēs dzīvojošiem invalidiem un aprūpējamiem. Līdzekļu devēji regulārajai aprūpei ir darba un sardžu vienības, kas gada laikā saziedojušas kopsummā DM 49.772.54. Pavisam pag. darbības gadā aprūpei izmaksāts DM 152.756.52. Pilnsapulce izteica visiem ziedotājiem, bet it sevišķi darba un sardžu vienībām, sirsnīgāko pateicību. Aprūpes darbā vēl joprojām lielākais jaunums ir aprūpes decentrālizācij Tā bieži atkārtojas dubulto pabalstu saņemšana, kas nesaskaņojot vai necentrālizējot aprūpes darbu Vācijā, nebūs novēršama arī nākotnē. To novērst var tikai ar vienas centrālās aprūpes organizācijas radīšanu. Tādēļ arī DV R-Vācijas valde 10. maija sēdē Manheimā nolēma lūgt LCP nākamā sesijā panākt aprūpes darba centrālizāciju Vācijā.

Par budžeta izpildīšanos un KB rentēm referēja A. Mežals, bet R. Ancāns par DV organizācijas kultūrālo darbu. Informācijas nozares darbībai īsā apskatā pieskārās G. Odiņš. Pārskatu par medicīnisko aprūpi sniedza Dr. A. Ritums.

Revīzijas komisijas pr-dis Ž. Jansons informēja kopsapulci, ka pārbaudot valdes darbību, viss atrasts kārtībā. — Pēc ziņojumiem sekoja pārrunas. DV Gautingas nodaļas pārstāvis ierosināja projektu par ats. fonda dibināšanu no slimnīcas atlaistajiem tbc slimniekiem. Pārrunās tomēr noskaidrojās, ka ats. fonda dibināšana nebūtu nepieciešama, bet gan iespēju robežās būtu jācenšas sniegt tiem palīdzību dzīves iekārtošanai. Daudz ierosinājumu izteica kultūrālās aprūpes darbam. K. Augstkalns ieteica bibliotēku organizēšanu uz vietām. V. Häzners norādīja uz nopietno līdzekļu trūkumu Augustdorfas ģimnazijas uzturēšanai, aicinādams organizēt tās atbalstīšanu. Vairāki runātāji pieminēja kultūrālās pašdarbības nozīmi. P. Kociņš atzina, ka, latviešu skaitam Vācijā samazinoties, dažkārt vērojams parallēlisms latviešu centrālo iestāžu un DV organizācijas darbā, tādēļ arī kultūrālās aprūpes darbā nepieciešama koordinācija. Runātājs sevišķi uzsvēra latviešu avīžu un grāmatu lomu. Kopsapulce nolēma materiāli atbalstīt Augustdorfas ģimnazijas tautisko deju grupu, lai tā varētu piedalīties tautu deju sacensībā Neištatē pie Lībekas, kas notiek no 1. līdz 8. sept., piedaloties 18 nācijām.

Par Bērzaines iekārtošanu un turpmāko darbību V. Janums ziņoja, ka izstrādāts projekts jaunas divstāvu mājas celšanai, bet vēl trūkst būvvaldes apstiprinājuma. Paredzēti 8 trīsistabu dzīvokļi ar virtuvi un vannu. Dzīvokļu iekārtojums tomēr atļaus istabas ērti izmantot arī vieninieku novietošanai. Pagraba stāvā paredzētas darbnīcas un mazgātuves. Domājams, ka vēl šogad māju izdosies dabūt zem jumta, un nākamā pavasarī tā varēs uzņemt jaunus iemītniekus. 8 istabas Bērzainē vēl joprojām aizņemtas ar vācu īrniekiem. Ja tuvākā laikā tos neizdosies izvietot vienošanās ceļā, tad tagad, saskaņā ar Bērzaines telpu pilnīgu nodošanu DV rīcībā, iespējams telpu atbrīvošanu panākt ar tiesas lēmumu. Pirmajā laikā Bērzaines saimniecība prasījusi ieguldījumus, pirkts inventārs, izdarīti remonti. Taču ar laiku tās saimniecība būs patstāvīga. Invalidu nama fonda kasē vēl atrodas 140.000 DM. 50.000 DM, kas jau iemaksātas, vēl nav pārvestas no ārzemēm. Par nodomiem un iespējm saimniecības izveidošanā nākotnē kopsapulci informēja Bērzaines pārvaldnieks T. Mamis.

(Nobeigums 3. lapp.)

Pamiera karā zaudētās lidmašīnas

PADOMJU SAVIENĪBAS UN SAV. VALSTU DIPLOMĀTI APMAINĀS PROTESTA NOTĀM PAR LIDMAŠĪNĀM, KAS ZAUDĒTAS PĒC PAMIERA PARAKSTĪŠANAS.

No Vašingtonas ziņo, ka Padomju Savienība un Sav. Valstis apmainījušās protesta notām par lidmašīnām, kas zaudētas aukstajā karā. Amerikāņi apvaino komūnistus kāda amerikāņu bumbvedēja nogāšanā, kamēr krievi apvaino amerikāņus kādas krievu pasažieru lidmašīnas nošaušanā virs Ziemeļkorejas.

Šis ir pirmais krievu protests sakarā ar viņu lidmašīnas zaudēšanu. No Vašingtonas ziņo, ka amerikāņi krievu protestu noraidīs, jo lidmašīna atradusies dienvidos no Ķīnas un Korejas robežas. Starpgadījums noticis pagājušo pirmdien, pēc pamiera parakstīšanas, bet pirms uguns pārtraukšanas pamiera līgumā paredzēto divpadsmit stundu laikā. Krievu lidamšīnā atradušies 16 pasažieri un 5 apkalpes locekļi, kas visi dabūjuši galu.

Tai pašā laikā amerikāņi iesnieguši asu protestu Padomju Savienībai sakarā ar kāda amerikāņu B-50 bumbvedēja notriekšanu Sibirijas apkārtnē pagājušā trešdienā. Tāpat amerikāņi grib zināt, kas noticis ar tiem apkalpes locekļiem, kas palikuši dzīvi un redzēti notikuma apkārtnē. Amerikāņi noraidījuši krievu apgalvojumus, ka padomju iznīcinātāji uzbrukuši tikai tādēļ, ka bumbvedējs atradies Padomju Savienības territorijā. Amerikāņi pastāv, ka viņu B-50 lidojis virs Japāņu jūras, 40 jūdžu no Padomju Savienības robežas.

Lidmašīnā atradušies 17 apkalpes locekļi, no kuriem 1 izglābts, kas izteicies, ka krievi viņu lidmašīnai uzbrukuši bez iemesla no amerikāņu puses.

Ko Berija atcēla, Maļenkovs paaugstina

Padomju pilsonim, droši vien, nenākas viegli izsekot kursa maiņām Kremlī un pareizi izprast, kurš pašreizējā momentā ir „nodevējs," un kurš lojāls komūnists.

Tas bija 12. jūnijā, kad Ukrainas komūnistu partija paziņoja, ka tā atcēlusi no amata pirmo sekretāru Meļņikovu. Viņam pārmeta „maldīšanos nacionālā jautājumā". Konkrēti runājot, viņš bija piekopis rusifikāciju Rietumukrainā un aizliedzis lietot ukraiņu valodu augstākās mācības iestādēs. Meļņikovs bija Berijas jaunās mazākumtautībām labvēlīgās politikas pirmais upuris.

Ir pagājušas tikai 6 nedēļas kopš Meļņikovs krita nežēlastībā, bet tagad viņš parādās atkal augstā amatā kā Padomju Savienības sūtnis Rumānijā.

KONFISCĒTO AMERIKĀŅU PĀRTIKU IZDALA KRIEVI

No Berlīnes ziņo, ka 3. augustā apmēram 100.000 austrumberlīniešu saņēmuši amerikāņu pārtikas saiņus. Tai pašā laikā komūnisti austrumberlīniešiem izdalījuši 2000 saiņu, tos pašus, ko izsalkušie austrumberlīnieši bija jau saņēmuši Berlīnē un ko krievi vēlāk konfiscēja.

Austrumberlīne joprojām ir izolēta no pārējās krievu okupētās Vācijas territorijas, tā ka brīvo amerikāņu pārtiku var saņemt vienīgi Berlīnē dzīvojošie.

No Austrumvācijas vēstī par jaunu nemiera sākumu. Tā kā komūnistu politikas dēļ Austrumvācijas strādniekiem liegta iespēja Rietumberlīnē saņemt amerikāņu pārtikas saiņus, tad strādnieki uzsākuši plašus streikus, kas skar visas svarīgās rūpniecības nozares. Daudzās vietās notikušas cīņas strādnieku un komūnistu policijas starpā. Šajā jaunajā nemieru vilnī līdz šim jau apcietināts vairāk kā 600 personu.

Krievi runā par pamieru Indoķīnā

Londonā. Pēc ziņām, kas pienākušas no Maskavas, var spriest, ka komūnisti būtu gatavi uzsākt pamiera sarunas pašreiz pēdējā „karstajā karā" — Indoķīnā. Indoķīnas džungļos tagad jau septīto gadu franču karaspēks atrodas nepārtrauktās cīņās ar vietminiešu komūnistiem.

Sarkanarmijas oficiālais laikraksts Sarkanā Zvaigzne kādā rakstā uzsver, ka nesen noligtais pamiers Korejā paverot ceļu jaunām iespējām, un ka to varot ieskatīt kā ierosinājumu pamieram Indoķīnā.

LATVIJA
AMERIKĀ

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Gaidīšanas politika

K. KAMPE

Mēs bijām likuši lielas cerības uz Eizenhauera administrāciju, ka tā izraisīs noteiktu aktivitāti pret komūnismu. Eizenhauers taču bija solījis brīvību visām komūnistu verdzinātām tautām. Daudzas no tām ir nonākušas verdzībā ASV politisko kļūdu dēļ, ko arī viņš atzina. Ar pamieru Korejā un Eizenhauera vēstuli Adenauеram — tagad liekas skaidrs, ka ASV gan mēģinās izspiest no komūnistiem brīvas vēlēšanas Austrumvācijā un Ziemeļkorejā, un ar labām cerībām gaidīs komūnisma sabrukumu vispār, bet ASV nedomā iet palīgā Singmanam Rī apvienot Koreju vai citādi kā vien ar sarunām, un ja tās rezultātu nedos, atstās konferenci. ASV turpmākā politika, liekas, būs dibināta uz cerībām par komūnisma sabrukumu no iekšienes, kādu cerību pamatos liek Austrumvācijas strādnieku sacelšanos un Berijas krišanu.

Kādu piekāpšanos no Maskavas var panākt sarunu ceļā un kādu komūnisma varas gāšanu sagaidīt ar neapbruņotu strādnieku sacelšanos — ir tik skaidrs, ka par to nav vērts runāt.

Vācu strādnieku sacelšanās rādīja, ka komūnisma varas valstīs nav paradīze, ko jau sen vajadzēja zināt, un ka vācu cīņas spars ir nepārspējams. No pēdējā vajadzēja un varēja secināt tikai vienu, ka Rietumvācijas apbruņošana ir vienīgais faktors, kas var ietekmēt sarunas ar Maskavu. Eizenhauers gan apliecina, ka viņš nedomā par neitrālu Vāciju, bet par tās iekļaušanu Eiropas Aizsardzības Savienībā. Tomēr citi sabiedrotie ir atturīgi un vai ASV bez tiem varēs ko izdarīt? Īstenībā, lai droši stātos pretim komūnismam pietiktu ar diviem sabiedrotiem, ko ar ASV milzīgām materiālām rezervēm varētu pirmklasīgi apbruņot — tie būtu Rietumvācija un Japāna. Tad Padomju Savienību varētu bez kaŗa atspiest atpakaļ viņas 1939. gada robežās.

Kas attiecas uz ultramoderno kaŗa techniku, tad pēc ziņām, kādas pieejamas, ASV ir ļoti daudz atomieroču, bet Pad. Savienībai šo ieroču samērā maz. Bez tam ASV ir hidrogēna bumba, kas viena pati varot noslaucīt no zemes virsas vislielāko pilsētu. Ja nu ASV sadarbojas ar Rietumvāciju un Japānu, kaut bez atomu un hidrogēna ieročiem, ar kuriem vien nepietiek, lai izcīnītu uzvaru, tad gan jautājums par panākumiem eventuāla konflikta gadījumā ir skaidrs, un ar šādu skaidrību Maskava nevarētu nerēķināties.

Ko nozīmē un ko var dot Berijas krišana? Šim jautājumam starptautiskā nozīme varētu būt tikai tad, ja Kremļa cīņās iejaukti žīdi. Varēja domāt, ka Berija bija tas, kas izlaida no cietuma žīdu ārstus un izbeidza žīdu vajāšanu vispār, kas norādītu, ka daudzi no viņa galvenajiem atbalstītājiem bija žīdi, kam būtu jākrīt reizē ar Beriju. Tomēr par jaunām žīdu vajāšanām Padomju Savienībā vai satelitos nekādas ziņas neienāk un arī brīvās pasaules žīdi šai ziņā klusē. Iespējams, ka Kremlis kļuvis atturīgs, jo žīdu vajāšana varētu izraisīt brīvās pasaules aktīvus soļus pret Maskavu. Citādi par Berijas krišanu tikpat labi var teikt, ka tā komūnisma varu konsolidē, nevis vājina. Šādas krišanas Maskavā starptautiski daudz nenozīmē. Mēs, dzīvodami savā brīvajā valstī arī gaidījām komūnisma varas sabrukumu, un mēs zinām, ko sagaidījām.

Kopā saņemot, Rietumu politika, arī ar Eizenhaueru priekšgalā pagaidām ir tikai gadīšanas politika.

DV KV paliek amatā un turpinās darbu

Pēc Toronto nodaļas piektdienas pilnsapulces nākošā dienā notika DV Kanadas valdes sēde St. Katerinā, kur dzīvo divi tās locekļi — A. Sprūdžs un L. Līdums. Sēdē kā klausītāji bez balss tiesībām piedalījās arī St. Katerinas, Niagaras, un Hamiltonas, DV nodaļu valdes locekļi, revizijas kom. loceklis R. Grava, CV pārstāvis K. Purmals un daži organizācijas biedri. Valde pārrunā aprūpes jautājumus, iztirzā un pieņem zināšanai CV piesūtīto DV organizācijas sabiedriski-politisko vadlīniju projektu, un ar 4 pret 2 balsīm, vienai atturoties, nolemj darbību turpināt, atsakoties no iepriekšējā valdes sēdē izteiktās domas par valdes pārvēlēšanu.

(Nobeigums).

St. Katarinas nod. pr-ks P. Vītols aizrāda, ka, ja jau DV organizācijai vajadzīga kāda „platforma," kā to paredz instrukcijas 4 pēdējie punkti, tad jau tā kļūst par politisku organizāciju. A. Sprūdžs norāda, ka iesaistīšanās Atbrīvošanas Komitejas Eiropas Centrā ir jau politisks faktors, un ja tur ievēlēts plkv. Janums, tad katrs saprot, ka viņš tur pārstāv Daugavas Vanagus.

Plašās un lietišķās debatēs par šo tematu piedalās vēl K. Purmals, A. Sprūdžs, P. Balodis, L. Līdums, E. Sakss, Grava, V. Mukts, A. Millers un citi. Millers izsakās, ka organizācijas biedriem jādarbojas arī politiski, bet nevar pieņemt vadlīnijas, jo tad daudzi biedri izstātos, tādēļ katra biedra politiskā pārliecība atstājama viņa paša ziņā.

V. Mukts ierosina dibināt īpašu institūtu pie DV organizācijas, kas nodarbotos ar politiskas dabas jautājumiem, atstājot aprūpes darbam īpašu sektoru, kas nejauktos ar politisko darbu.

Beigās P. Balodis ierosina pieņemt šo projektu līdz 5. punktam, pagaidām zināšanai kā informātīvu materiālu, ar papildinājumu, ka jāievēro delegātu pilnsapulces atzinumi politiskos jautājumos.

Pret projekta pēdējiem 4 punktiem nevienam iebildumu nav un ar to šis jautājums ir izlemts. Norandas nodaļas atsauksmi nolemj nosūtīt DV CV.

Nākošā sēdes posmā nolasa iepriekšējās sēdes protokolu, no kuŗa redzams, ka valde iekšēju nesaskaņu dēļ vienojusies nākošā delegātu sanāksmē ierosināt valdes pārvēlēšanu, noliekot priekšlaicīgi savas pilnvaras, izņemot E. Krūku, kurš šai sēdē nav nemaz piedalījies. E. Krūka paskaidro, ka vēlas darbu turpināt un dedzīgā runā aicina to darīt arī pārējos valdes locekļus, jo mūžīgie strīdi, atteikšanās, gāšanas un pāvēlēšanas kavē DV organizācijas tiešo darbu, atrauj līdzekļus aprūpei un rada sašutumu sabiedrībā, kas šādā situācijā negrib organizācijai vairs uzticēt savus ziedojumus. Krūkam pievienojas arī Balodis, aicinādams valdi darbu turpināt. Ja kāds valdes loc. no valdes izstātos, tā vietā aicināt kandidātu. Tūte ierosina šo lēmumu atlikt, jo klāt nav visi valdes locekļi — iztrūkst Beitāns un Putniņš. Krūka ziņo, ka Putniņš ir ar mieru strādāt, bet Beitāns varētu savu lēmumu paziņot vēlāk. Valdei turpināt darbu aicina arī klātesošie nodaļu priekšnieki Kleķeris (Hamiltona) un Vītols (St. Katrina), uzsverot, ka valdei jārēķinās arī ar delegātiem un nodaļu biedriem, kas nevar nodarboties tikai ar sēdēm, balsošanām un braukāšanāms, lai izšķirtu valdes locekļu personiskos strīdus. E. Sakss aizrāda, ka katras amata personas pienākums ir strādāt, ne tikai kārot pēc šī goda, tādēļ darbs jāturpina arī valdei. Arī Sprūdžs, kurš iepriekšējā sēdē bija ierosinājis pārvēlēšanu, atzīst, ka darbu vajadzētu turpināt, ja būtu panākama saskaņa, bet viņam trūkstot ticības, ka tas tā būs.

Pēc debatēm P. Balodis liek priekšlikumu nobalsošanā, pieņemot to ar 4:2 balsīm, 1 atturoties, un līdz ar to valde turpina darbu un savas pilnvaras nenotiek. (Par—balso Balodis, Krūka, Mukts, Līdums, pret — Millers, Tūte, atturas Sprūdžs).

Nākošā dienas kārtības punktā paredzēta LA red. kolleģijas trešā locekļa pievēlēšana aizgājušā I. Jankovska vietā. A. Millers min par kandidātu B. Rubesu, bet P. Balodis A. Vanagu. Millers tam pretojas aizrādīdams, ka izraudzīt kandidātu esot bijis tikai viņa pienākums, bet nolasot protokolu izriet, ka kandidāts bijis jāizrauga Milleram saziņā ar valdes priekšsēdi. P. Balodis B. Rubesa kandidātūru noraida, motivēdams ar to, ka Rubess vēstulē apliecinājis, ka no viņa spalvas DV Biļetenā nācis raksts par Detroitas koaliciju un Daugavas Vanagiem, kas ienesis visas nesaskaņas un strīdus organizācijas dzīvē. Turklāt Biļetenam piesūtītais šī raksta nepareizību atspēkojums vēl līdz šai dienai tur nav parādījies, kaut B. Rubess visu laiku bijis viens no DV Biļetena redaktoriem. Rakstu par daudz pieminēto „Detroitas Koaliciju" asi nosoda arī vairāki klātesošie nodaļu locekļi, bet St. Katarinas nod. pr-ks P. Vītols apliecina, ka savā laikā ar šo nelaimīgo rakstu iepazinies ļoti sīki un atradis tanī daudz pretrunu un neskaidrības, kas pierāda, cik maz pamata visam rakstā apgalvotajam. Seko asa vārdu maiņa P. Baloža un A. Millera starpā, bet kad arī nodaļu priekšnieki debatēs izsakās pret B. Rubesa kandidātūru, P. Balodis liek balsot par kandidātu A. Vanagu, kuru ievēl ar 3:2 balsīm, diviem atturoties. Ne mazāk asā tonī turpinās debates, kad A. Millers pārmet LA redakcijai, ka LA nav ievietots viņa piesūtītais atreferējums par DV KV sēdi, bet gan revizijas kom. loc. raksts līdz ar A. Millera apsūdzību pret P. Balodi, kas bijusi adresēta ne viņam personiski, bet gan Kanadas DV valdei. P. Balodis paskaidro, ka Millera atreferējums bijis nepilnīgs un tendenciozs, pierakstot viņam nevēlamu nodarbošanos ar politiku, tāpat raksts Laikā, kamēr brīvas preses uzdevums demokratiskā valstī ir iztirzāt visas lietas skaidri un atklāti, kaut arī tās ne vienmēr ir pašiem patīkamas, un to gaida arī lasītāji. Attiecībā uz apsūdzību, ko pret viņu vērsis A. Millers, P. Balodis paskaidro, ka viņš katrā laikā un vietā ir ar mieru atbildēt atklātam uzbrukumam, bet protestē, ja viņam uzbrūk slepeni un pa tumsu, kā tas darīts ar šo rakstu, jo, nepublicējot apsūdzības saturu, ļaudis paliek neziņā, kādos „noziegumos" viņš īsti vainojams, un atņem viņam aizstāvēšanas iespējas. Arī vairuma pārējo valdes locekļu un klātesošo organizācijas biedru domas ir, ka laikraksta uzdevums ir pakalpot objektīvas informācijas sniegšanai, un ka valdes sēdes turpmāk būtu pieaicināmi preses pārstāvji, kas sniegtu savus tiešus ziņojumus.

Dažādos jautājumos valde pārrunā Kultūras fonda aicinājumu iemaksāt tam autoru honorāru par lugām, literāriem sacerējumiem un kompozicijām, kas izmantotas dažādos sarīkojumos. Tā kā DV attiecīgās amatpersonas to līdz šim darījušas tieši, nolemj izmaksātās summas turpmāk paziņot arī laikrakstā. Valde vēl apstiprina Norandas nodaļas jauno valdi un pārrunā par eventuālu Vanadžu salidojuma noorganizēšanu brīvā dabā Niagāras — St. Katarīnas—Hamiltonas apkārtnē iespējami tuvākā nākotnē. E. Krūka ieteic Vanadžu sarīkojumu izvērst par lieliem tautas svētkiem, kas sagādātu arī krietnus ienākumus aprūpes darbām. P. Balodis ziņo par DV Biļetena redakcijas lūgumu, nokārtot nodaļām saistības ar redakciju par nepārdotajiem eksemplāriem, kā arī veicināt Biļetena izplatīšanu biedru starpā.

Sēdes noslēgumā viesmīlīgie katrīnieši pacienā Toronto viesus ar sviestmaizītēm un glāzi alus, jo tiem priekšā naksnīgs brauciens atpakaļ uz mājām.

AUTO SATIKSME AR SAULAINI

Katru svētdienu, pl. 9 autobuss atiet no Sv. Jāņa baznīcas (Bloor — Concord Ave) un atgriežas tās pašas dienas vakarā.

Braucējiem jāpieteicas iepriekš pie A. Kurša, tel. GE 6016 līdz ceturtdienas vakaram.

Aicinājums atbalstīt Baltijas Pētīšanas Institūtu

Igauņu, latviešu un lietuvju zinātnieku pūļu iznākumā Bonnā nodibinājies Baltijas Pētīšanas Institūts. Ļoti ievērojams ir Vācijas atbalsts šim institūtam kā līdzekļu, tā likumdošanas ziņā, jo jaunais pasākums uzskatāms kā viens no kultūrālās sadarbības soļiem, ar ko demokratiskā Vācija plāno savas attieksmes nākotnes Eiropā. Katrā ziņā Institūta statūti, kas reģistrēti valsts tiesā, rada neatkarīgu, stingri zinātnisku un tikai Baltijas zinātnieku vadībai pakļautu iestādi, kuras uzdevums pētīt Baltijas valstu vēsturi, valodas un ģeografiju, atbalstīt Baltijas tautu jauno zinātnieku audiznāšanu un publicēt zinātniskus darbus par Baltijas tautām un viņu dzīves telpu. Jau tagad ir piešķirtas vairākas stipendijas, kas pilnam dod iespēju strādāt zinātnisku darbu.

Ja Institūtam izdotos kaut daļēji attīstīt paredzēto darbību, latviešu un pārējo Baltijas tautu lieta arī starptautiskā ziņā būtu ieguvusi vienreizēju balstu un mūsu garīgās kultūras liecinieku. Nevienā citā zemē pašlaik šāda veida izkārtojums nepastāv. Mēs varam cerēt, ka stāvoklis grozīsies, bet tas nozīmētu arī cerēt, ka zemes ar izkoptu immigrācijas politiku pievērstos iecelotāju nacionālās kultūras kopšanai.

To apzinoties, LNAK valde ir iestājusies B.P.I. par biedru - veicinātāju un lēmusi aicināt to pašu darīt visas latviešu organizācijas un privātpersonas. Ar to būtu atzīta Institūta nozīme un sniegts ievērojams materiāls atbalsts. Gan biedra - veicinātāja gada maksājums ir tikai $5.—, tomēr sakarā ar Vācijas valdības nostāju, ka katrai viņas ziedotai summai paši baltieši liek pretī savējo, ik dolars būtībā nozīmē divkāršu atbalstu Institūtam.

Kultūras un Izglītības nozare tādēļ LNAK valdes uzdevumā laipni lūdz organizācijas, draudzes, kopas, nodaļas un ikvienu tautieti šo lietu pārdomāt un atbalstīt, iestājoties B.P.I. par biedri - veicinātāju. Institūta gada grāmata, ko ikviens saņems pretim, bez tam būs interesants gandarījums.

Rakstiet Institūta vadītājam prof. Dr. Ed. Šturmam, Baltisches Vorschungs Institut, Colmant Str. 19, Bonn, Germany.

Bez tam lūgums akadēmiski izglītotiem tautiešiem iesūtīt Institūtam par sevi ziņas. Anketas pēc Institūta piesūtītā parauga saņemamas vai pieprasāmas LNAK birojā — St. Andrews Church, Carlton - Jarvis St., Toronto, Ont. Turpat var sūtīt anketas atpakaļ vai arī tieši Institūta pārstāvim — Dr. G. Vīgrabam (Geismarland Str. 22, Goettingen, Germany).

Institūts paredzējis izdot arī periodisku izdevumu. Lūgums arī šo darbu atbalstīt ar zinātniskiem rakstiem, vai vismaz ar kritikām un bibliografiskām ziņām.

Šī aicinājuma iemesls, kā skaidri redzams, ir plašs, objektīvs un konstruktīvs nodoms kaut ko būvēt mūsu garīgās kultūras laukā. Kā tāds tas stāv pāri trimdas dzīves sīkumiem. Atbalstīsim to, kļūdami par biedriem - veicinātājiem B.P.I.

LNAK Kultūras un Izgl. noz.

D.V. NODAĻĀM KANADĀ

53.g. 11.7. apkārtraksta septītā punktā minētās ziņas lūdzu sniegt arī par aprūpes gadījumiem Vācijā un citās zemēs, ja nodaļas aprūpē tieši.

J. TŪTE, DV KV sekretārs.

KĻŪDAS LABOJUMS

LA iepriekšējā n-rā 4. lapp. rakstā DV KV paliek amatā un turpinās darbu 1. slejā, 1. rindkopā jālasa: Vēstules nolemj pavairot 2000 eksemp.

KANADĀ
TORONTO

29. augustā nolēma rīkot Sidrebenes nometnes lielo ugunskuru, kas būs arī nometnes slēgšanas ugunskurs.

● Toronto Latviešu Nacionālais Teātris aicina pieteikties interesentus, kas vēlētos piedalīties lugu iestudējumos. Teātra vadītājas M. Bērziņas-Muižarājas adrese — 4 Sylvan Ave, Toronto, tel. — LA 4310.

● Par savu pārstāvi Jaunatnes Audiznāšanas Padomē Latviešu Sporta Apvienība Kanadā ir izraudzījusi Ž. Zentiņu.

● Lidija Misbacha dzied Toronto radiofonā piektdien, 7. aug., pl. 9,30 vak. populārajā Toronto CBC un CBL raidījumā Songs of my people.

Pirmoreiz dzirdēsim latviešu dziesmas dizedātājas L. Misbachas izpildījumā.

PEMBROKĀ

Pembrokas Ciānas baznīcai, kur par ērģelnieku strādā komponists Jānis Norvilis, 26. jūlijā lika pamatakmeni draudzes mājai. Svētku dievkalpojumā viesis Dr. Reble ļoti interesantā veidā stāstīja par luterāņu kongresu Vācijā un dievkalpojumiem Berlīnē, netālu no dzelzs aizkara, atzīmējot, ka pārpildītā baznīcā lielākā dievlūdzēju daļa bijusi no austrumsektora.

Viņa paziņojums, ka Kanadas baznīca ziedojusi 8000 dolaru papīra iegādei bībeles iespiešanas vajadzībām, kādā sanāksmē sacēlis tādu piekrišanas vētru, ka ilgi bijis jāgaida, lai tiktu pie vārda.

Rebles sprediķis bija lieliska pretkomūnistiska propaganda.

● Komponists Jānis Norvilis ar kundzi pavadīs 9 dienas Pembrokas Ciānas baznīcas jaunatnes nometnē, kas atrodas pie Otavas upes, 10 jūdžu no pilsētas. Nometne ir ļoti skaistā vietā, un tur pulcējas draudzes jaunatne līdz 25 gadu vecumam.

Nometnē J. Norvilis vada mūzikālo programmu.

● Komponists Jānis Norvilis uzrakstījis vingrinājumus klavierēm trīs pirmiem gadiem — „Dziesmu Druvā". Dziesmu Druvā vingrinājumi rakstīti tikai uz tautas dziesmu melodijām. Neskaitot V. Dārziņa nelielo burtnīcu iesācējiem — bērnu dārzam, tas ir pirmais šāda veida darbs. Dziesmu Druvā pagaidām ir tikai rokrakstā.

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

24. augustā, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā (274 Concord Ave) — Garīgs koncerts. Koncertā piedalās: Austra Ruševica — soprāns; Voldm. Ruševics — vijole; Edite Timermane — ērģeles.

Ieeja koncertā pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $0.50.

26. septembrī Baltiešu Sporta Federācijas Kanadā koncerts Eatona auditorijā.

Latviešu valodas vārdnīcas otrs izdevums

Čikāgas Baltu Filologu Kopa (adrese: 1635 Orchard St., Chicago, Ill., USA) ar phil. mag. Aleksi Kalniņu priekšgalā lielā uzņēmībā un pašaizliedzībā ir pasākusi kādu svētīgu darbu: tā laiž klajā K. Mīlenbacha un J. Endzelīna Latviešu valodas vārdnīcas 2. izdevumu. ME v-ca bija pazīstama ne vien Latvijā ,to augsti vērtēja arī ārzemju valodnieki. Kā mazu ilustrāciju te varētu minēt kādu gadījumu. Jau 1929. gadā, kad ME vārdnīcai bija laisti klajā tikai pirmie sējumi, šo rindu rakstītājam, uzzinot, ka viņš ir no Latvijas, Šveicē uzdeva jautājumu: „Vai igauņiem arī ir tāda vārdnīca kā jums Endzelīna?"

Kapitālo darbu (vairāk nekā 5.000 lpp.) publicē fototechnikā, tātad, otrs izdevums būs tāds pats kā pirmais.

Ik mēnesi izdod ME v-cas dubultburtnīcu (ap 160 lpp.). Iznākušas divas dubultburtnīcas. Izdevums ir solids, uz laba papīra, rūpīgā techniskā apdarē.

Kā jau mūsu laikrakstā ziņots, abonentiem katra ME v-cas dubultburtnīca Kanadā un ASV maksā $1.60.

Ievērojot mūsu valodas apdraudēto stāvokli trimdā, ME v-cai ir neatsveŗama nozīme. Lai šo nacionālo pasākumu varētu godam veikt, nelielajam ideālistu pulciņam ir nepieciešams mūsu apzinīgās sabiedrības atbalsts, tādēļ ieteicams vārdnīcu abonēt kā atsevišķām personām, tā latviešu organizācijām, skolām un bibliotēkām.

H.

LATVIEŠU VALODAS VĀRDNĪCAS ABONENTU SARAKSTS

Alfreds Ābers, Tacoma, Wash.; B. L. Akers, Toronto, Ont.; Jānis Augusts, Evenston, Ill.; Eduards Baltārs, Baltimore, Md.; Kārlis Bergmanis, Snyder, Nebr.; Arvīds Berķis, Portland, Ore.; Auguste Belte, Syracuse, N. Y.; J. V. Bičolis, Baltimore, Md.; Jūlijs Biķis, Quakertown, Pa.; Prāv. K. A. Birznieks, Grand Rapids, Mich.; Dr. D. Bīskaps, Lakeview, Mich.; Jānis Bieriņš, Hamilton, Ont.; Dr. theol. H. Biezais, Aseda, Sverige; Prof. Dr. Ernests Blese, Germersheim, a. Rh., Pfalz, Deutschand; Dr. M. Brūniņa, Portland, Ore.; Mārtiņš Celms, Ridgefield, Conn.; Čikāgas Latviešu Skola; Anna Dones, Toronto, Ont.; Kārlis Draviņš un Velta Rūķe-Draviņa, Lund, Sverige; Dr. ing. E. V. Dravnieks, Matawan, N. J.; Matilde Eglīte, Canton, Ohio; Dzintars Freimanis, Greenwich, Conn.; Angelika Gailīte, Toronto Ont.; Austra Gargurne, Toronto Ont.; Irmgarde Grandberga, Woodbridge, Conn.; J. J. Grāvītis, London Ont.; A. Gregers, Berkeley, Cal.; Indra Gubiņa, Toronto, Ont.; Vilhelmīne Hodkevica, Meriden, Conn.; Aleks. Rūd. Hofmanis, Cal.; Jānis Indriksons, Minneapolis, Minn.; Andrejs Jagars, Washington, D. C., Rob. Jākobsons, Saginaw, Mich.; Olgo Kadile, Pleasantville, N. Y.; Aleksandrs Kānbergs, Toronto, Ont.; Arvīds Kangars, Grand Rapids, Mich.; Pēteris Kārkliņš, Valparaiso, Ind.; A. Klaupiks, Washington, D. C.; Jānis Klīdzējs, Chicago; Juris Konters, Peru, Ill.; Otto Krolls, Chicago; Jānis Kreicbergs, Irvington, N. Y.; Fr. Kurāts, Bronx, N. Y.; Emīlija Kurme, East Orange, N. J.; Leonards Kurzemnieks, Cleveland; E. Lācis, Seattle, Wash.; Laimonis Lācis, Montreal, Que.; H. Laimiņš, Oak Park Ill.; Zelma Lapiņa, Arlington, N. J.; „Latvija Amerikā"; N. Lazdiņš, Philadelphia, Pa.; Prof. Dr. E. Leimanis, Vancouver, B. C.; K. O. Leimanis, Kalamazoo, Mich.; K. E. Lielozols, Sterling, Ill.; Rich. Millers, Chicago; Fr. Osis, Chicago; Eduards Ozols, N. Y.; Ieva Prīmane, N. Y.; Andrejs Punka, Washington, D. C.; Ausma Rabe, Kingston, Ont.; Elza Račevska, W. Orange, N. J.; Jūlijs Reķis, Chicago,; Aleksis Rubulis, Chicago; izdevējs Helmārs Rudzītis, Brooklyn, N. Y.; Marija Rutmane, Grand Rapids, Mich.; K. Sīlis, Glenside, Pa.; Elza Simsone, Seattle, Wash.; Haralds Skomba, Chicago; Irma Skrodere, Saginaw, Mich.; Jānis Spūle, Saginaw, Mich.; Dr. T. Staprāns, Salem, Ore.; Arturs Stillis, Meriden, Conn.; Leonh. Švarcs, Hoquiam, Wash.; E. Vasariņa, Toronto, Ont.; Jānis Veselis, Kalamazoo, Mich.; Jānis Vosekalns, Williston, N. D.; Valdis Zants, Philadelphia; N. Zeilis, Koeping, Sverige.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto. Tel. EM 8-1688
320 BAY ST., ROOM 1304

KONSULS
VILIS TOMSONS
MONTREĀLĀ, P. Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798

KOMITEJAS LATVIJAS BRĪVĪBAI UZAICINĀJUMS TAUTIEŠIEM

Sakarā ar ASV Kongresa locekļa C. J. Kerstena ierosinājuma pieņemšanu un ASV Kongresa Tautas Vietnieku namā š. g. 27. jūlijā sēdē pieņemto lēmumu radīt īpašu ASV Kongresa komiteju Baltijas valstu inkorporācijas un citu Pad. Savienības varasdarbu izmeklēšanai, Komiteja Latvijas Brīvībai griežas pie tautiešiem ar lūgumu neatteikties nākt talkā dokumentu, liecību un citu materiālu vākšanā, ko Komiteja jau kopš ilgāka laika veic saziņā ar Latvijas sūtniecību Vašingtonā un ALAu.

KLB laipni lūdz visus tautiešus, kuŗu rīcībā būtu dokumenti, materiāli vai kuŗi kā aculiecinieki varētu nodot liecības par komūnistu varas darbiem un neļkumībām Latvijā, neatteikties to paziņot Komitejai Latvijas Brīvībai uz sekojošu adresi:

Committee for a Free Latvia, 4 West 57th Street, Room 907, New York 19, N.Y., U.S.A.

DZIESMU SVĒTKU RĪCĪBAS KOMITEJAS

sēde notiks 19. augustā, plkst. 20 DV namā 123 Huron ielā. Darba kārtībā: 1. Iepr. protokola pieņemšana; 2. komitejas locekļu ziņojumi; 3. turpmākā darbība; 4. dažādi jautājumi. Sekmīgai darba veikšanai nepieciešama visas rīcības komitejas klātiene.

•

Komponists J. Norvilis Latviešu Dziesmu Dienās Toronto uz ērģelēm pavadīs Jurjāņa kantāti Tēvijai. Elektriskās ērģeles īrēs no Heincmaņa firmas.

AUTOKATASTROFA MORRISBURGĀ

Kanadas satiksmes ministrs Dusetts pieprasījis nekavējoties ievadīt izmeklēšanu vienā no smagākajiem nelaimes gadījumiem Kanadas vēsturē, kad 31. jūlijā kāds Toronto - Montreālas autobuss uzdrāzies virsū ceļā apstādinātai smagajai mašīnai un iegāizes Morrisburgas kanālī, nogalinot 20 cilvēku. 19 cilvēki izglābušies.

Katastrofā nogalināts arī latvietis Edvīns Timermanis.

SMAGI IEVAINOTI 2 LATVIEŠI

Piektdien, 31. jūlijā, Toronto garāžas īpašnieks A. Dīzenbachs savā dzīvoklī Skarboro paēdis vakariņas un kopā ar dēlu braukuši ar motociklu uz darba vietu, pie kam turpat viņu mājas tuvumā tiem uzdrāzies virsū kāds smagais auto. Dīzenbacham lauzta kāja un smagi ievainota galva, bet dēlam lauzts pleca kauls. Abi cietušie nogādāti Koksvilles slimnīcā, kur tēvam nekavējoties izdarīta asins pārliešana. Viņa veselības stāvoklis smags.

Cietušā dzīves biedre lūdz visus tautiešus, kam būtu kādi kārtojumi ar viņas vīru, griezties pie viņas pa tālr.: AM 12861. Adrese: Box 34, Scarboro.

LASĪTĀJU VĒSTULES

KAS IR AR STIPENDIJU FONDIEM?

Laika 15. jūlija numurā lasāms, ka sakarā ar ALAs Kultūras biroja vad. E. Freivalda priekšlikumu, ALAs valde atzinusi, ka turpināma latviešu studentu atbalstīšana ar stipendijām, un ka stipendiju fonds pie ALAs radies no spontānām iemaksām pag. gad. rudenī.

Pateicoties E. Freivalda kungam par modrību un jauko ierosinājumu studentu atbalstīšanai, tomēr jājautā, kur ALA bijusi visus šos gadus, ka tikai pagājušā rudenī radies šis fonds un kādēļ tas bija nepieciešami?

Domāju, ka Freivalda kungam ir zināms, ka pie Latviešu Studentu Centrālās Savienības, kas ir globāla organizācija, pastāv jau 6 gadus stud. stip. fonds. Fonds katru gadu ir rīkojis Studentu Dienas, kad notikusi ziedojumu vākšanas akcija, kur vākti ziedojumi, lai atbalstītu ar bezprocentu aizdevumiem tos centīgos latviešu studentus, kuriem tiešām palīdzība ir bijusi nepieciešama, nevis kā to darījis pag. gada radītais fonds, piešķirot pabalstus studentiem, kuri rosīgi sabiedriskajā dzīvē. Jājautā, vai Vācijā un citās zemēs latviešu studējošie vairs nepiederas pie latviešiem, kad to stipendiju pieprasījumus noraida, paskaidrojot, ka fonda (noteikumi neparedz stipendiju piešķiršanu ārpus ASV teritorijas?

Nebūs visai labi, ja nevarēs patērēt to pasākumu, kas visu laiku darbojies ar tik labām sekmēm, neizslēdzot nevienu studentu, jautājot tikai pēc sekmēm, un ko tik labi ir izpratuši tautieši, kuri sirsnīgi atbalstījuši LSCS fondu. Līdz šim trimdā ar tautiešu palīdzību studijas nobeiguši vairāk kā 100 studentu, kuriem tiešām draudēja studiju pārtraukšana.

Vai nebūtu bijis svētīgāk, ja ALA būtu ierosinājusi un arī mēģinājusi atbalstīt jau pastāvošo LSCS Centrālo Stip. Fondu, nekā aktivizējusi jaunu pasākumu šinī pašā lietā. Nedomāju, ka šeit būtu kas jauns, — tie paši studenti, tās pašas grūti pelnītās ārtavas, un tie paši palīdzības saucieni, kas atkārtojas katru gadu no jauna.

E. B., Bostonā

KAS IR MŪSU DRAUGI, KAS IENAIDNIEKI

Krievu rakstniekam Krilovam ir brinišķīga fābula par to, kā mērkaķis, ēzelis, āzis un lācis gribējuši sastādīt simfonisko orķestri, bet tas nav izdevies tāpēc, ka orķestra dalībnieki vai nu nav pareizas vietas ieņēmuši, vai ar mūzikas instrumentiem nepareizi rīkojušies.

Pašreizējā latviešu politiķu un preses nostāja Krievijas jautājumā ļoti atgādina minēto fābulu.

Šķiet, nevarētu būt divu domu par to, ka latviešu tautai un Latvijas valstij iepretī kā sarkano, tā balto krievu imperiālisma politikai vajadzētu būt tikai viena atbilde — kategoriski noraidoša. Bet īstenībā virknējas simptomi, par kuriem nedrīkst klusēt. — Stokholmā dzīvojošais, bij. nacionālā spārna sabiedrisks darbinieks V. Mucenieks latvietībai ir atmetis ar roku un ieslēdzies krievu monarchistu Stokholmas nodaļā, ieņemdams tur priekšsēža biedra amatu, un tagad caur minētās organizācijas presi ar pilnu krūti pūš krievu impeŗiālisma taurē.

Kāds A. Kalnājs LA 52., 53. un 54. numuros ir ievietojis rakstu ar nozīmīgu un skanīgu nosaukumu Mūsu sabiedrotie, par kādiem viņš ieskata krievu 500 gadīgo impeŗiālismu (ārlietu ministra Ečesona runa, iespiesta p. g. 28. jūn. NYT) un stutē nedalāmās Krievijas ideoloģiju. A. Kalnāja „sabiedrotie" gan vairāk atgādina „sabiedrību" starp karātavu cilpu un pakaramo.

Turpretī latviešu sekcijas vadītājs pie ANB J. Bračs brošūrā — Mūsu sabiedrotie cīņā pret boļševismu saka, ka mūsu vēsturiskais ienaidnieks ir kā sarkanā, tā baltā Krievija un tās visu nokrāsu politiķi, bet mūsu sabiedrotie — visas lielajā Maskavas tautu cietumā smokošās nekrievu tautas. Tikai ejot kopā ar pārējām apspiestajām nekrievu tautām, Latviju var atgūt zaudēto brīvību. Īstu nodevības ceļu, uzsāktu 1918. gada 18. nov., konsekventi turpina sarkano latviešu ģenerālstābs Stokholmā. Viņa režijā jau kopš pagājušā gada, Nujorkas krievu avīzē Novoje Russkoje Slovo uzsākts īsts kaŗa gājiens pret Latviju un latviešiem. Minētā avīzē tiek apgalvots, ka to, ko latvieši saucot par 2. Pasaules kaŗa latviešu leģionu, tēvzemes sargiem un tautas varoņiem — tas viss esot tikai riebīgi un nežēlīgi banditi — žīdu šāvēji SS vīri; ka visa latviešu trimda (atskaitot soc. dem.) un tās puse esot fašisti, žīdu iznīcinātāji, vai to atbalstītāji un līdzjutēji; ka Kārlim Ulmanim nedrīkstot uzstādīt pieminas plāksni Nebraskas universitātē, bet viņa vaska figūra jānovietojot Kvēbekas mūzejā aizrestotā nodalījumā blakus Staļina un Hitlera tur jau esošām figūrām. Līdz ar to latviešu soc. dem. ir uzstādījuši pasaules rekordu nodevībā, jo tāda precedenta līdz šim nav!

No sacītā redzam, cik pretrunīgi un paradoksāli ir latviešu emigrācijas viedoklli un pieeja lielajam austrumu kaimiņam. Šādā situācijā tik bieži lasītais un sanāksmēs dzirdētais sauklis „Cīņa par Latvijas atbrīvošanu" var izvērsties savstarpējā brāļu kaŗā. Ir pienācis laiks ienest skaidrību, vai mūsu sabiedrotais cīņā par zaudēto brīvību ir lielais krievu lācis vai šā lāča ķetnās sažņaugtās nekrievu tautas, kuras ar vulkānisku atbrīvošanās gribu un spēku eksplodējot Krievijas kolosam, to saārdīs gabalu gabalos?!

J. S.

VĒJI NO EIROPAS

SUŅU DIENAS EIROPĀ

APDROŠINĀTIE ATVAĻINĀJUMI. LĒTA KAFIJA. ALĶĪMIĶU NEDIENAS. SARKANĀ HILDE. A VAI O?

Kā gada noplēšamie kalendāri palikuši vairāk kā par pusi plānāki, visās Eiropas valstīs notikuši un notiek daudzi vērtīgi un mazāk izcili mūzikas festivāli, un arī eiropiešiem pienākušas suņu dienas. Diezgan grūti Vācijā klājas šogad dibinātajām apdrošināšanas sabiedrībām, kurās katrs par nelielu naudu var apdrošināties pret aizlijušu atvaļinājumu. Dažam labam, kuram atvaļinājumā nelaimējas ar sauli un labu laiku, lietus dēļ laimējās saņemt krietni prāvu naudas kaudzīti. Atvaļinājuma priekus bauda arī valdību vīri un pavirši skatoties šķiet, ka arī politika uz laiku aizgājusi suņu dienās. Tas tomēr ir maldīgi.

Holandes parlaments pirms aiziešanas atvaļinājumā ar ievērojamu balsu vairākumu ratificēja Eiropas aizsardzības līgumu, tā pierādot, ka tas nav vēl gluži aizmirsts. Šī paša līguma dēļ Italijas min. prez. De Gasperi arī suņu dienās netrūkst ķibeļu un klapatu, jo grūti pārvarēt valdības krizi ar jauno parlamentu, kura partiju lielākā daļa par darbošanos valdībā prasa Italijas atsacīšanos no piedalīšanās Eiropas aizsardzībā. Savas nelaimes netrūkst arī franču valdībai cīnoties par satversmes grozījumiem, kas atvieglinātu jaunu valdību sastādīšanu, tā pat par budžeta nostabilizēšanu ar nodokļu pacelšanu dzērieniem, benzīnam un citām lietām, tai pašā laikā, kad vācieši degvielu cenas pazeminājuši par 1 feniņu litrā un ievērojami samazinājuši nodokļus kafijai un tējai. Kilograms kafijas, kas līdz šim maksāja 32 markas, būs dabūjams par 18 markām. Protams, ne jau arī laba prāta vācu valdība atsacījās no tik ienesīga nodokļa un te, starp citu, savi nopelni īpaši Šveices un Beļģijas kafijas kontrabandistiem, kuru apgādāšana izrādījusies dārgāka kā tējas un kafijas nodokļa samazināšana. Frančiem galvas sāpes sagādā arī vācu centieni par gaisa satiksmes flotes atjaunošanu nākošajā gadā, kurā gan sākumā paredzētas vecākas amerikāņu mašīnas. Līdzekļi šiem mērķiem ir jau atvēlēti, un vācieši klusībā plāno arī aviācijas rūpniecības atjaunošanu, cerot tur sniegt daudzus jauninājumus uz to pamatīgo pētījumu pamata, ko kopš 1945. gada izdarījuši vācu speciālisti Argentīnā.

VĒSTULE LA NO VĀCIJAS

Šajā laikā bez ķezām nav iztikuši arī šveicieši, ko sagādājis amerikāņu humors. Tādā zemē kā Šveicē, kur sievietēm trūkst balstiesību un iespēju darboties atbildīgos valsts amatos, tie iecēluši par ASV sūtni dāmu Mrs Willis, kas droši vien šveiciešus no jauna pamudinās dumpoties pret vīriem balstiesību un citu privilēģiju dēļ. Angļi gan šajā laikā nākuši uz domām, ka vāciešiem atdodamas nevien dažādas zaudētās privilēģijas, bet arī bijušās vācu armijas noliktavu mantas ar visām noliktavām (gan vairāksolīšanā), kas iegūtas kapitulācijā. Interesenti no šiem krājumiem var lēti nosolīt ievērojamus kvantumus mantu, sākot no žurku zālēm, naktspodiem, mušu sitamajiem, līdz automobiļiem un lidmašīnu motoriem.

Nedienas pašā atvaļinājuma laikā sanākušas arī Bonnas „sintētisko dimantu" gatavotājiem. Kā zināms, jau no seniem laikiem vācu firsti, atrodoties mūžīgā naudas trūkumā, dedzīgi arvien atbalstījuši visāda veida alķīmiķus, kuri solījā izgatavot zeltu. Šī pati vājība vajājusi arī Hitleru un citus „trešās valsts" varenos. Laiki mainās, bet vājības paliek vienmēr tās pašas, un tā pagājušos gados ar ievērojamām summām tām padevušās nevien bagātas privātpersonas, bet arī „ceturtās valsts" — Bundesrepublikas saimniecības ministrija, kura atbalstījusi „dimantu gatavotāju" Hermani Meineki, kurš solījā satricināt visu pasaules dārgakmeņu tirdzniecību, ražojot gadā dimantus vismaz 33 milj. dolaru vērtībā, pie kam izdevumi būtu tikai daži miljoni marku. Kad rezultāti izpalika, alķīmiķis nav kā vecos laikos nonācis uz moku sola, bet gan Bonnas tiesā uz apsūdzēto solā, kur atklājies, kā tas nevien bez attiecīgas izglītības lietojis zinātnisku titulu, bet arī blēdījies, jo daži īsti dimantiņi, kurus tas lietpratēju acu priekšā izvilcis no retortes, izrādījušies tur iekļuvuši no garajiem blēža nagiem, aiz kuriem tie bijuši aizbāzti. Tiesas process, kuram aizraujīgi sekoja plašas aprindas, beidzās ar vainīgā sodīšanu ar trim gadiem cietumā.

Protams, daudz jaunāk klājas Austrumvācijas iedzīvotājiem un brīvības cīnītājiem, kuri netiek vis cauri ar tik viegliem sodiem. Pēc Berijas krišanas Kremlī nežēlastībā krituši daudzi ievērojami vācu komunisti, kuru uzskata par Berijas draugiem un uzticības personām. To vietā nāk vēl fanātiskāki komunisti, kā piem., tagadējā Austrumvācijas jaunā tieslietu ministre, plintniece Hilde Benjamina, kurš pa dalam Sarkanā Hilde, kā līdzšinējā augstākās tiesas prezidente brutālā balsī dalījusi nāves un citus smagus sodus. Pie varas nācot viņa nikni solījusies izrēķināties nevien ar savu priekšgājēju un citiem nežēlastībā kritušajiem bez kalibra biedriem, kas atbalstījuši „fašistus un republikas ienaidniekus" ar pārāk maigiem sodiem, bet arī ar jūnija demonstrantiem un citu pretkomunistiem, kuri piedalās vēl arvien uzliesmojošos sīkos nemieros un tā sauktajos „sēdētāju streikos" visā Austrumvācijā. Šai pašā sakarā tur sagaida arī jaunas nežēlīgas tīrīšanas SED partijā. Šī jaunā komunistu asā rīcība un arī diezgan negatīvā Pravdas atsaukme par „4 lielo" ārlietu ministru konferenci, protams, Turcijai amerikāņu angļu kara flotes viesošanās dēļ un Semjonova rupjā amerikāņu pārtikas palīdzības noraidīšana [illegible] apgalvojot, ka paši amerikāņi un Rietumvācijas miljoni ciešot badu, liekas norādā, ka tā sauktā ilgstošā Kremļa miera ofensīva pagaidām beidzot ir apstājusies. Pēc vācu domām Semjonova, asā bezkaunīgā un draudiem pilnā atbilde un aizliegums palīdzēt patiesā badā esošajiem austrumvāciešiem, esot gan vairāk mērķēta Austrumvācijas iedzīvotājiem, lai tie baidītos pieņemt pa dažādiem ceļiem pāri robežai piesūtītos palīdzības kuponus un vēlāk saiņus.

Protams, tas nav kavējis Austrumvācijas komūnistus savām vajadzībām plašos apmēros izlaist un izdalīt „biedru starpā" labi viltotus kuponus saiņu saņemšanai. Kaut gan „biedriem" var novēlēt pamatīgas vēdergraizes, varbūt tomēr arī komunisti un viņu līdzskrējēji, notiesājot amerikāņu speķi, taukus, miltus, augļus un pienu, pārdomās, kur ir labāk — paradīzē vai pie nolādētajiem kapitālistiem.

Kaut gan Rietumvācijas parlamenta ēkā Bonnā valda mūrnieki un namdari, paplašinot telpas nākošajam, lielākajam parlamentam, politiķiem neiznāk daudz baudīt atvaļinājuma jaukumus, jo tie aktīvi uzsākuši vēlēšanu cīņu 6. septembra vēlēšanām. Kaut gan partijas pie uniformām tomēr netika un līdz šim ne visām partijām zināmi kandidātu vārdi, runātāji nopūlas sviedros. Dažu ķer pat sirdstrieka. Ir daži norādījumi, ka, lai iegūtu vēlētāju balsis, dažas partijas vēlēšanās izies ar tādiem „vēlēšanu šlāgeriem un grāvējiem," ka kandidātos uzstādīs slavenus filmu aktierus, sportistus, bokserus, Bruņinieku krusta kavalierus, ģenerāļus (piem. Manteufeli, Kesselringu, Manšteinu un izpletņu lēcēju vadoni Ramki, kura niknās runas novedē pie diplomātiskiem sarežģījumiem un sevišķi kaitina angļus). Iespējams, ka par kandidātiem nāks arī Nirnbergas prāvā notiesāto un Spandavas cietumā ieslodzīto piederīgie un varbūt arī vēl dažs Landsbergas un Verlas cietumnieks, par kuru atbrīvošanu tagad spriež jaukta sabiedroto — vācu apžēlošanas komisija. Galvenie vēlēšanu raibumi un kombinācijas taču vēl priekšā. Protams, gaužām vājas izredzes savu „parlamentāriešu" skaitu pavairot ir komunistiem, kuru runātājus, pat tādās vietās ko līdz šim uzskatīja par komunistu citadelēm, piekauj un no smagākiem miesas bojājumiem spēj glābt tikai policijas enerģiskā iejaukšanās. Zilu aci dabūjis arī kāds labā spārna ģenerālis, un lietpratēji domā, ka vācieši izvēlēsies vidus ceļu. Daudzi apgalvo, ka arī pēc vēlēšanām viss paliks pa vecam. Katrā ziņā vēlēšanas izvērtīsies par dueli Adenauera un Olenhauera (soc. dem.) partiju starpā, tā kā vācieši ir pārliecināti, ka nākošā kanclera vārdā šā vai tā būs zilbe „auer", vienalga, vai tā vārds sāktos ar A vai O.

Protams, vēlēšanu runātāji neaizmirst nevien zaudētos vācu apgabalus, Austrumeiropu un arī Baltijas valstis (gan vienā otrā gadījumā ar dīvainu pieskaņu, kas var radīt nelabas aizdomas), un tādēļ mēs, latvieši, visā pasaulē varam sekot Rietumvācijas notikumiem ar zināmu interesi. Vēlēšanu runas, protams, ir tikai runas, bet notikumi kuri tām sekos, gan būdami tīra vācu iekšēja lieta, jūtami ietekmēs visas brīvās Eiropas liktenī. Nerēķinoties ar masu simpātijām vai antipatijām, ir jāsaprot, ka Vācija, apvienota vai neapvienota, ar amerikāņu atbalstu, ja tai izdosies nostāties pretkomūnisma cīnītāju pirmajā rindā, būs galvenā Eiropas tālākās politiskās sejas veidotāja.

Valdemārs Akacis

JAUNS STRADIVARIJS

Pēc divdesmit gadu neatlaidīga darba un mēģinājumiem, vācu kalnracim Jāzepam Kaskam, kurš reiz gatavojies vijolnieka karjerai, bet darbā zaudējis kreisās rokas rādītāja pirkstu, izdevies atklāt augstvērtīgu vijoļu darināšanas mākslu. Vijoļu gatavotājs, kurš izmēģinājis visus līdz šim pazīstamos meistarvijoļu būvēšanas trikus, ieskaitot stikla putekļu piemaisīšanu līmei, koka apstarošanu ar ultravioletiem stariem, raudzēšanu vecos trušu mēslos un mērcēšanu etiķī, apgalvo, ka viņa atklājums un tā principi, kurus tas, protams, tur noslēpumā, ļaujot ar relatīvi niecīgiem izdevumiem un instrumentu pārbūvi katru fabrikā gatavotu vijoli pārvērst par labu meistarvijoli.

Kā to apstiprina Tībingenas universitātes fiziķu elektroakustiskās un citas sarežģītās zinātniskās pārbaudes un salīdzinājumi, Kaska gatavoto instrumentu toņu rezonances līnija un skaņu kvalitāte līdzinās tām, kas piemīt labākām, pat pārspējot pirms vairāk kā divi simti gadiem darināto Stradivarija vijoļu skaņas. Tam piekrīt arī daudzi nopietni mūziķi un cer, ka pasaule drīz kļūs bagātāka ar daudzām Stradivarija kvalitātes vijolēm, kuras, kā zināms, ir ārkārtīgs retums un dārgums.

FONO AMATIERI

Sakarā ar skaņu lenšu uzņemamo aparātu attīstību un salētināšanos Francijā, Šveicē un Vācijā, blakus detektīviem, profesionāliem foto reporteriem un citiem skaņu reporteriem, pievienojušies svētdienas skaņu mednieki vai „fono amatieri", kuri dibina savas biedrības un cenšas skaņu lentās iemūžināt visas iespējamās skaņas un trokšņus, sākot ar putnu dziesmām, vēju šalkoņu un simfonisko orķestru koncertiem, līdz pat vilcienu dārdēšanai pāri tiltiem. Kaut gan pierādījies, ka ne visi trokšņi un skaņas amatieru ierakstījumā fiksējumā ir vērtīgas, Šveices un Francijas radiofons jau ierādījis vietu amatieru raidījumu stundām. Daži amatieru skaņu uzņēmumi arī godalgoti un daudzi cer, ka fono amatieri kļūšot vēl slavenāki kā foto amatieri.

Šai sakarā pacēlušies arī daži neskaidri juridiski jautājumi. Lai gan jau pat dažas vācu pilsētu dzimtsarakstu nodaļas jaunlaulātajiem bez laulības apliecības izsniedz arī ieskaņotus „ja" vārdus, Eiropas juristi vēl īsti nezina ko iesākt ar skaņu lentās uzņemtiem kompromitējošiem trokšņiem un sarunām. Līdz šim katram cilvēkam bija tiesības protestēt pret fotografēšanu vai sava uzņēmuma publicēšanu, un to domā arī attiecināt uz balsi, jo citādi nevar fono amatierim, kurš ieskaņojis lentā interesantus ģimeņu strīdus, skandālus un citus nepatīkamus notikumus, aizliegt tos atskaņot sev un citiem par uzjautrinājumu.

V. A.

Vēlēšanām tuvojoties

Progresīvi-konservātīvo kandidāts DAVE WALKER — latviešu draugs

Mr. Dave Walker

10. augustā Kanadā notiks parlamenta vēlēšanas, kurās piedalās vairākas politiskās partijas, to starpā abas lielākās: liberāļu, ar tagadējo ministru prez. St. Loranu priekšgalā, un progresīvi konservātīvo ar līderi Dž. Drjū.

Kopš jūnija mēneša, kad valdība izziņoja jaunas vēlēšanas, tūliņ sākās vēlēšanu cīņa, kurā ar solījumiem sacenšas abas lielās partijas. Liberāļi, kas tagad vada valsts dzīvi, apgalvo, ka viņu programma iekš- un ārpolītikā esot labākā, jo devusi valstij stabilu stāvokli un nodrošinājusi panākumus nākotnē.

Turpretim konservātīvie, kas cenšas liberāļiem valsts stūri izņemt no rokām, atzīst, ka liberāļi rīkojoties izšķērdīgi ar nodokļu maksātāju valsts kasē ieplūdinātām naudas summām. Konservātīvie atzīst, ka nodokļu nasta esot par smagu un tāpēc sola nodokļus samazināt. Viņi paredzējuši izdarīt nod. samaziājumu līdz $170 uz ģimeni gadā. Savā vēlēšanu programmā konservātīvie sola vairāk rūpēties par iedzīvotāju veselības stāvokli un pabalstiem ģimenes locekļiem. Paredzēts arī dot strādniekiem iespēju ar $55 mēneša maksu iegūt īpašumā ģimenes mājas. Konservātīvie noteikti iestājas par mērķtiecīgu komūnisma apkarošanu, solot rūpēties par apspiesto tautu atbrīvošanu no komūnisma jūga. Tāpat konservātīvie sola rūpēties par jauniecelotājiem, lai arī tie, kas nav Kanadas pavalstnieki, tiktu pielīdzināti kanadiešiem.

Īpašu vērību šim jautājumam piešķīris konservātīvo kandidāts D. Vokers (Dave Walker), kurš kandidē Rosedale iecirknī. D. Vokers ir jurists, 48 g. v., Toronto plaši pazīstams sabiedrisks darbinieks. Viņš ir vairāku klubu loceklis, bijis Advokātu kluba prezidents. D. Vokers ir pazīstams arī kā strādājošo interešu aizstāvis, kas daudz darījis tautas labklājības celšanai. Viņš ir vienkāršs, sirsnīgs un atsaucīgs cilvēks, kas spēj saprast citu ciešanas, un ir īsts latviešu draugs.

Kādā vēlēšanu kampaņas radio runā D. Vokers ļoti atzinīgi izteicies par jauniecelotājiem, īpaši izceļot latviešus, kas esot ļoti inteliģenti, spējīgi un apzinīgi sava darba darītāji. Viņš arī solīja gādāt par to, lai jauniecelotāji ieņemtu saimnieciskā un sabiedriskā dzīvē viņu zināšanām un spējām piemērotu stāvokli.

Kā visās valstīs ar demokratisko iekārtu, arī Kanadā vēlēšanu cīņa iet savu gaitu. Partijas rīko sapulces, kandidāti runā radiorunas, vēlēšanu plakāti ar saukļiem un platformām redzami ne tikai partiju birojos, bet arī veikalu un pat dzīvokļu logos. Milzu vēlēšanu sludinājumi ar līderu attēliem sistēmātiski parādās visos laikrakstos un lielākos žurnālos. Arī LA šie sludinājumi redzami katru nedēļu **trešdienas numurā.**

Gaidīsim 10. augustu, kad tauta ies pie urnām un teiks savu izšķīrēju vārdu. Vēlēšanās varēs piedalīties arī jauniecelotāji, kas jau ieguvuši Kanadas pavalstniecību.

Rietumvācijas DV gadskārtējā sanāksme Augustdorfā

(Pārnesums no 1. lpp.)

Vācijas delegātu pilnsapulce, noklausījusies ziņojumus par Bērzainei izdotajiem līdzekļiem, izteica vissirsnīgāko pateicību visiem latviešu trimdiniekiem un latviešu draugiem visās zemēs, kuri ar savu ārtavu palīdzējuši tikt latviešu cīnītāju saimei — invalidiem pie savas mītnes.

18. jūlija vakarā slēgtā sēdē pārrunāja vispārējo politisko stāvokli, kā arī Latvijas atbrīvošanu skarošus jautājumus un pieņēma projektu DV sabiedriski politiskā darba vadlīnijām. Projekts, kuru nosūtīs pieņemšanai pārējām zemēm, paredz, ka DV nav politiska organizācija, bet trimdinieku cīnītāju kopība, kam rūp Latvijas atjaunošana. Šī mērķa sekmēšanai DV sadarbojas ar visām latviešu organizācijām, kas cenšas pēc tā paša mērķa. Trimdas laikā Latvijas atjaunošana uzskatāma par galveno principu. DV ir pret katru apkarošanos un norēķināšanos strīdīgo politisko grupu vai personu starpā, jo tās būs izkārtojamas pēc atgriešanās Latvijā, suverēnās tiesas priekšā.

DV apvieno visus brīvības cīnītājus, neskatoties uz sociālo un politisko izcelšanos un ir par demokratiskās iekārtas atjaunošanu, ne uz šķiru naida pamata, bet liekot pirmā vietā cilvēka brīvību un labklājību. — Jau trimdas laikā jācenšas panākt pagaidu izpildvaras organizēšanu, ko sastāda trimdas globālās pārstāvības saziņā ar pilnvarotiem sūtņiem. Trimdas kopējo vadību vēlams izveidot no tiešās un aizklātās vēlēšanās veidotām zemju pārstāvībām. Šādā kārtā izveidotai pārstāvībai atstājama rīcības brīvība izšķirties par sadarbību ar citām organizācijām. Galvenais mērķis ir Latvijas nākotnes jautājumu padarīt par reālitāti. Svarīgākie principi: 1) Latvija ir demokratiska republika. Latvijas satversme pieskaņojama Eiropas politiskai struktūrai, sevišķi cenšoties pēc Baltijas valstu sadarbības. 2) Likumdošanas vara Latvijas republikā pieder tautas vēlētai Saeimai, pie kam šī likumdošanas organa un citu valsts organu funkciju noteikšana piekrīt latviešu tautas ievēlētai Satversmes Sapulcei. 3) Satversmes Sapulcē jācenšas pieņemt noteikumi, kas nodrošina stabilu izpildvaru. 4) Kā vieni no pirmajiem soļiem atjaunotajā Latvijā izvedami visu okupācijas varu laikā deportēto Latvijas pilsoņu repatriācija un nacionālizēto īpašumu denacionālizācija.

Pieņēma arī noteikumus LAB Daugavas Vanagi darbībai, kas kārto organizācijas darbu globālā mērogā un stājas spēkā, ja tos pieņēmušas atsevišķu zemju delegātu pilnsapulces, kuru biedru skaita kopsumma ir lielāka par pusi no visu DV biedru skaita.

Saskaņā ar statūtiem no valdes šogad bija jāizstājas pr-ža v. V. Reimanim un valdes locekļiem A. Bērziņam un K. Augstkalnam. Tā kā darba apstākļu dēļ V. Reimanis pr-ža v. amatam vairs nekandidēja uz valdes priekšlikumu par pr-ža v. ievēlēja G. Odiņu, kas līdz šim pildīja valdes locekļa pienākumus. Par valdes locekļiem ievēlēja līdzšinējos: A. Bērziņu, V. Reimani un K. Augstkalnu, bet par to kandidātiem: A. Mežalu, V. Eši, J. Cīruli, V. Pauzeru un P. Začu. Revīzijas komisijā: Ž. Jansonu, J. Priedīti un J. Leitīti, bet kandidātos R. Siecenieku un A. Ludriksonu. Par CV kandidātiem kopsapulce izraudzīja R. Kociņu un K. Augstkalnu.

Noteikumus par DV bēru fondu nolēma nodot Rietumvācijas valdei galīgas redakcijas izstrādāšanai, pēc pilnsapulcē izteiktiem norādījumiem. DV Memmingenas nod. lūgumu pabalsta dēļ neredzīgo darbnīcu telpu ierīkošanai, nolēma nodot izšķiršanai CV, vai pabalstu būtu iespējams ņemt no invalidu nama fonda summām.

Noslēgumā DV priekšnieks V. Janums pateicās delegātiem par domu izmaiņu un ierosinājumiem, kurus valde centīsies realizēt nākamajā darbības gadā, novēlot R-Vācijas DV saimei līdzšinējo vienības garu saglabāt arī nākotnē.

Pirms šķiršanās sanāksmes dalībnieki pulcējās tradicionālajā draudzības vakarā, lai noklausītos aktrises Mariannas Zīles skandētās Andreja Eglīša dzejas un noskatītos tautas deju aranžējumus Augustdorfas ģimnazijas audzēkņu izpildījumā.

Auseklis Zaļinieks

P. BRĪVKALNEI PIEŠĶIRTA ASV VĪZA

Pēc ilgākas gaidīšanas, kas bija saistīta ar attiecīgo ziņu ievākšanu no Sav. Valstu drošības iestādēm Eiropā, Sav. Valstu ģenerālkonsulāts Toronto paziņojis A. Kānberga birojam, ka visas izziņas tagad esot ienākušas un Brīvkalne var pieprasīto vīzu saņemt katrā laikā, ierodoties pēc tās minētā konsulātā. Tā kā mūsu slavenā dziedone pašlaik bauda atpūtu kādā Eiropas kūrvietā un rudens sezonai viņa parakstījusi līgumu ar Esenes operu, tad iespējams, ka pirms sezonas sākuma viņa nevarēs īstenot savu nodomu dziedāt ASV latviešiem, ko tā izteica šķiroties no Kanadas. Šoreiz vairs nebūs nekādu formālu šķēršļu viņas braucienam uz Sav. Valstīm. Jāpiezīmē, ka pianiste Leinvēbere, kuras vīzu formālitātes kārtoja tādā pašā ceļā, saņēma vizitora vīzu 10 dienu laikā.

S. K.

JAUNKANADIEŠU KANDIDĀTI KANADAS VĒLĒŠANĀS

Progresīvi konservātīvā partija Kanadas federālās vēlēšanās, kas notiks š. g. 10. augustā, uzstādījusi 10 prominentus jaunkandiešu kandidātus. Starp tiem ir vairāki poļu, ukraiņu, italiešu un vācu tautības kandidāti. Izcilākais poļu kandidāts ir T. Brzezinskis, kas savā laikā Montreālā bija Polijas ģenerālkonsuls, bet, nākot pie varas komūnistu valdībai Polijā, tas atteicās no sava posteņa un lūdza piešķirt patvēruma tiesības, kas viņam netika liegtas. Pirms diviem gadiem viņš ieguva Kanadas pavalstniecību. No ukraiņu kandidātiem varētu minēt M. Staru, S. Froliku, D. Kereluku un D. Sloganu, kā arī O. Bendesu un A. V. Svobodu. Manitobas provincē kandidē plaši pazīstamais menonītu darbinieks A. Tīsens. Ontario provincē Hamiltonā kandidē italietis K. Martini. Ja visus šos kandidātus nākošās vēlēšanās tiešām ievēlēs, tad tas būs lielākais sveštautiešu skaits, kāds ir pieredzēts visā Kanadas parlamenta vēsturē.

S. K.

KAS NOTIEK KAMBODŽĀ?

Indokīnas vidū atrodas „maza" valsts Kambodža, kuras kopplatība ir tikai 53.668 kv. km, bet iedzīvotāju skaits nedaudz pāri 3 milj. Šai zemē ir visas austrumzemju 1001 nakts pasaku iespējas, pār to klājas vēl seno laiku romantikas plīvuris, bet ar vienu kāju tā atrodas jau modernā dzīvē.

Kambodžu apdzīvo dažādas tautas, gan āriešu, gan malājiešu, gan arī mongoļu rasu piederīgie, bet 5 g. s. tur valdīja khmeru tautība, kas sasniedza savus ziedu laikus ap 900. gadu. Šai laikā tika uzcelti brīnišķīgi tempļi, kuru drupas var apbrīnot vēl tagad to milzu apmēra, architektūras skaidrības un greznuma dēļ. Arī tagad vēl šai zemē ir daudz greznu tempļu un piļu, un tās galvaspilsētā Pnom-Penh atrodas karaliskā pils ar zeltā kaltiem portāliem, neskaitāmiem altāriem, milzu troņa velvējumu un troni ar 6 milj. dārgakmeņu, kas izceltu katru krāsu filmu par Āzijas teiksmainajām zemēm.

Bet aiz smagajām drapērijām un segām atklājas pavisam cita veida skats. Tur var redzēt sevišķi modernu amerikāņu ventilācijas sistēmu ar citām modernām ierīcēm. Visa pils ir senlaicīgā un modernā sajukums. Milzu ziloņi ir padzīti no pils staļļiem un to vietā iespiedušies sacīkšu auto un tīrasiņu zirgi, vecā karaļa 300 dejotāju ir penzionētas un to vietā iespiedies amerikāņu džess, un pils teātra scēnās grozās karaļa konkubīnes, spēlējot galvenās lomas franču uzvedumos.

Pats karalis Norodoms Sihanouks mācījies Francijā un Saigonas universitātē un ļoti mīl savu zemi. Viņš cīnās pret franču virsvadību, gribēdams panākt savas tautas patstāvību, bet piemirst, ka bez franču palīdzības tā būtu viegls upuris pašreiz uzbrūkošām sarkano malajiešu bandām vai iekarot kārajiem kaimiņiem. To saprata jau 1884. gadā valdnieks. Zeme bija vairākkārt kritusi par laupījumu gan Siāmas, gan Annāmas iebrucējiem, kāpēc viņš aicināja Franciju pārņemt tās virsvadību. Tā arī nodibinājās franču Indokīnas federācija. Bet tagadējās valdnieks grib panākt iespējami lielu brīvību, tai pašā laikā saņemot no Francijas nepieciešamo militāro atbalstu. Lai panāktu savu, karalis devies gan labprātīgā trimdā, gan arī draudējis ar iedzimto karaspēku padoties uzbrūkošiem komūnistiem, bet līdz šim daudz vairāk par solījumiem nav izspiedis. Cerams, ka viņš paliks saprāta robežās un skaistā pasaku zeme zels un plauks modernās Vakareiropas paspārnē un kultūras ietekmē.

ASV TIKAI IEROBEŽOTI ATZĪST LATVIJAS PASES

Vairākiem tautiešiem, kas pieprasījuši apciemojuma vīzas braukšanai uz Sav. Valstīm, dažādos Sav. Valstu konsulātos Kanadā paskaidrots, ka pases atzīst tikai kā dzimšanas apliecības, bet vīzu saņemšanai nepieciešamas Kanadas izdotie personības dokumenti, kas dod tiesību atgriezties Kanadā katrā laikā pēc apciemojuma beigšanas. Apjautājoties attiecīgās iestādēs par šādas nostājas iemesliem, saņemts paskaidrojums, ka jaunais immigrācijas likums, kas stājās spēkā pagājušā gada 24. decembrī, paredz, ka Sav. Valstīm ir jābūt iespējai katru iecelotāju deportēt uz viņa dzimto zemi, ja tas izdara kādus likuma pārkāpumus, vai jātur apcietinājumā uz Ellis salas, kamēr rodas deportācijas iespējas. Katra internētā uzturēšana gadā izmaksā ap $3000, ko, protams, uzdots attiecīgiem ierēdņiem ietaupīt, nepielaižot tādu personu iebraukšanu, kam nav noteiktu personības dokumentu, kas atļautu to deportēt uz attiecīgo zemi. Sav. Valstu valdība noteikti pasvītrojusi, ka viņa uzskata par nehumānu arī noziedznieku nosūtīšanu uz Pad. Latviju... jo tiem tur draudētu iznīcināšanas briesmas. Šo humāno apsvērumu dēļ attiecīgās iestādes prasa Kanadas ārzemnieku sertifikātus vīzu saņemšanai.

S. K.

EKSKURSIJU PIE LATVIEŠU LAUKSAIMNIEKIEM

rīko Latviešu agronomu biedrība Kanadā svētdien, 16. augustā. Visiem interesentiem sapulcēšanās 16. augustā plkst. 10. V. Gobas saimniecībā Dundalkā. Saimniecība atrodas 10 Highway malā, ziemeļu pusē, pus jūdzi pirms Dundalkas ceļa, (rēķinot no Toronto puses). Dundalkas apkārtnē paredzēts apskatīt V. Goba, R. Liepiņa un Smiltnieka saimniecības. Pēc tam Oranžvilles apkārtnē J. Vanaga, A. Apses, N. Borisa un, ja laiks atļaus, arī citas saimniecības.

Informāc. var dabūt un tāpat auto īpašnieki, kam būtu brīvas vietas var zvanīt agr. K. Priedītim, tel. RI 6245, Toronto.

V. Uiska, LAB Kanadā v. pr-dis

SIDRABENI

Lai nokļūtu Sidrabenē ar kārtējās satiksmes autobusu, jābrauc ar Toronto — Coocsville — Hamiltona līnijas autobusiem, kas noiet no autoostas Dundas un Bay ielu krustojumā. Jābrauc garām Palermo līdz Tansley, kas atrodas 30,7 jūdzes no autoostas.

Autobusu saraksts:

No Toronto ik dienas 17.15 un 17.30, darbdienās arī 6.30.

No Toronto sestdienās arī 13.15.

No Toronto svētdienās arī 8.15.

No Tansley ik dienas 9.08 un 17.45, darbdienās arī 7.02.

No Tansley sestdienās arī 13.47.

No Tansley svētdienās arī 9.02 un 22.08.

No Tansley līdz Sidrabenei kājām var nokļūt 45—60 minūtēs.

SAVIENOTĀS VALSTIS

LOSANDŽELOSĀ

● Tuvākā laikā ir paredzēts noorganizēt Losandželosā šacha turnīru, kurā piedalīsies tikai latvieši. Šachisti, kam būtu interese piedalīties turnīrā, laipni lūgti reģistrēties pie Ar. Pukinska pa tel. — RE 1-1995. Pieteikšanās izdarāma līdz š. g. 15. augustam.

● Š. g. 8. augustā plkst. 19.30 Dienvidkalifornijas latviešu jaunatnes pulciņš rīko vasaras sarīkojumu ar priekšnesumiem un dejām. Internacionālā Institūtā — 435 So Boyle Ave, Los Angeles.

Apmeklēt lūdz Dienvidkalifornijas latviešu jaunatnes pulciņš.

● Mācības gada nobeigums un skolēnu atlaišanas akts notika svētdien, 28. jūnijā, piedaloties skolēnu vecākiem, skolas padomes locekļiem, b-bas priekšniekam agr. H. Braukim, b-bas valdes locekļiem un dažiem tautiešiem — skolas labvēļiem.

Pēc māc. A. Grietēna vadītā īsā svētbrīža skolēnus, viņu vecākus un pārējos akta dalībniekus uzrunāja skolas vadītājs D. Agrums, atgādinot mūsu trimdas skolas uzdevumus un nozīmi, kā arī pateicoties skolēnu vecākiem par labo sadarbību ar skolu un visiem šejienes tautiešiem par sniegto atbalstu, lai mūsu skola varētu pastāvēt un darboties.

Skolēni saņēma skolas apliecības ar sekmju novērtējumu. Šogad apliecības izsniedza 14 skolēniem, dodot līdz no skolas bibliotēkas katram pa piemērotai latviešu grāmatai, kas izlasāma vasaras brīvlaikā un saturs atstāstams rudenī, atgriežoties skolā, kad skolotāji ar skolēniem pārrunās uzdoto lasāmvielu.

Skolotājiem par pašaizliedzīgo darbu latviešu skolā visu vecāku vārdā sirsnīgi un izjusti pateicās vecāku pārstāve. A. Ābole. Mazās skolnieces pasniedza skolotājiem skaistus sarkanbaltus ziedus. Skolas vadītājs saņēma vēl atsevišķu krāšņu skolēnu vecāku balvu — grāmatu Latviešu tautas dziesmas.

Mācības latv. skolā paredzēts atjaunot septembrī, par ko sekos savlaicīgi paziņojums. D. A.

● DKL biedrības rīkotais Raiņa vakars 4. jūlijā bija pulcinājis tuvu pie 100 klausītāju, starp kuriem vērojām arī daudz jaunatnes.

Referents mag. phil. — philos. L. Vīka saistošā referātā, kurā jau katrs vārds izteica veselu domu, iepazīstināja klausītājus ar dzejnieka vētraino dzīvi un tā laikmeta latviešu inteliģences sauksmi pēc dzimtenes un gara brīvības.

Raiņa dzejas un monologu no viņa lugas Jāzeps un viņa brāļi referāta papildījumā izteiksmīgi nodeklamēja A. Trapāns.

Losandželosā dzīvojošie tautieši, attiecībā pret lielajām latviešu kolonijām citās pilsētās, var lepoties ar parādīto interesi sarīkojumiem, kuros rodam veldzi mūsu garam.

Šis apstāklis uzliek DKL biedrībai pienākumu, sadarbībā ar citām organizācijām, arī turpmāk rīkot vērtīgus referāta vakarus. Ar. P.

● DKL biedrība saņēmusi ALAs šī gada biedru kartes. Biedrības biedri laipni lūgti pret 1 dol. samaksu tās izņemt pie biedrības kasieres V. Kerseles vai arī pie biedrziņa Ar. Pukinska.

● DKL biedrības valdes locekļa un DV pārstāvja Losandželosā — Edgara Gernatovska jaunā adrese: 1240 W. 29th St., Los Angeles, tel. RI 73487.

Vai Jūs to zināt?
Laikrakstu
LATVIJA AMERIKĀ
lasa visās pasaules malās.
Tāpēc sludinājumi šī laikraksta slejās dod vislabākos panākumus
Izmēģiniet arī Jūs!
Apgāds

CEĻA VĀRDI

Tavā varā ir tikai rīcība. Pret sekām tu esi bezspēcīgs.

Hemingvejs

Tu neesi likteņa, bet tikai sava rakstura varā.

Hemingvejs

Kļūsti par putekli zem tavas mātes soļiem, jo paradīze ir tur, kur viņa noliek savu kāju.

Arabu sakāmvārds

Tas, kurš ne no viena nebīstas, nav mazāk varens, kā tas, no kura visi bīstas.

Šillers

Irma Terr

TIKAI MĪLI MANI

Uzjautrinātais tēvs sekoja viņai ēdamistabā vēl arvien smiedamies.

„Vai tu dzirdēji, Roze?"

„Protams. Es esmu pārsteigta, Dora, kā tu aiztiec mātes lietas. Tev, Bernard, vajadzētu būt par to vairāk norūpējušamies. Kad māte skatījās uz tēvu, Dora atkal juta kā putekļainu aizkaru nolaižamies viņu starpā, bet šoreiz Dorai likās, ka viņa nav īsti ne tā vienā, ne otrā pusē.

V

Beidzot vakariņas bija paēstas, un Dorai bija jāiet gulēt. Tēta un māmiņas „labas nakts" skūpsti tai likās pavirši un ātri, bet viņa samierinājās, jo bija tik nogurusi. Tikko samanāma, pa atvērto logu, istabā nāca karsta vēja plūsma. Pēc maza laiciņa tā norima, un viss likās iegrimstam tumsā un karstumā. Par spīti tam, ka viņa bija tik nogurusi, Dora tomēr nevarēja aizmigt. Izsitumi uz kakla sāka atkal niezēt un sāpēt. Viņa uzrāvās sēdus un, paņēmusi palagu, rīvēja sasvīdušo kaklu un muguru. Viss talks, ko māte vakarā iepūderēja nu bija atkal nost. Pēkšņi no karstās tumsas tai likās nākam it kā balsu murmināšana. Brīdi tā pazuda smagā klusumā, lai atkal paceltos ar spalgu un griezīgu skaņu.

„Es tevi nevaru vairs ciest!"

Tumšajā, nemierīgajā karstumā skaidri vārdi kā raķetes iesprāga Doras ausīs. Rokas apķērusi ceļgaliem, viņa drebēdama piecēlās sēdus. Skopajā gaismā, kas pa durvju spraugu nāca no viņu istabas, varēja redzēt kustamies ēnas. Viena no tām likās bija pieplakusi sienai; īsa un resna tā tikko kustējās, kļūdama arvien tievāka, kad izstiepa rokas, izpūrušos matus kā raganai purinot un kliedzot:

„Es tevi nevaru vairs ciest! Nestāvi un neskaties uz mani! Ciest es tevi vairs nevaru, dzirdi!"

Tievās rokas vēl arvien vicinādama resnā ēna jau mierīgāk piespiedās sienai.

„Tagad ir beigas! Beigas!"

Pēkšņi māte stāvēja atvērtās durvīs. Bet tā neizskatījās kā māte. Tā bija tā pati briesmīgā ēna un drīzāk līdzinājās raganai viņas bilžu grāmatās.

Dora noslīdēja atpakaļ, gribēdama atkal aizmigt, bet lai kā viņa pūlējās, acis tai palika vaļā.

„Tas ir jocīgi," viņa nevarēja tikt vaļā no domām, ka tā patiesi bija māte.

Māte bija tik maiga, tik tīra un skaista. Tas taču nebija sapnis, nē, nupat vakarā, kad viņa talkodama Doras sasvīdušo kaklu čukstēja mīļus, labus vārdus. Un viņas mati kā arvien bija bijuši mīksti un smaržīgi. Dora bija gribējusi viņai to sacīt, bet nespēja aiz noguruma.

Tagad mātes balss bija rupja un skarba, mati nokarājās kā vecas, netīras bārkstis, seja piepūtusies; tikai zobi vizēja asi, reizēm sacirzdamies ar asu klikšķienu it kā tā gribētu kādam kost.

Beidzot resnā ēna pazuda, un tagad Dora redzēja tēvu stāvam aiz mātes. Viņa gribēja kliegt. „Sargies, tēt!", bet starp zobiem iegrūdās īkšķis, un viņa nevarēja izteikt ne vārda.

Tēvs stāvēja nekustēdamies un arvien vēl izskatījās kā viņš pats, paldies Dievam! Tikai viņa seja bija mierīga un stīva kā pārlieta ar sastingušu šķidrumu.

„Nepārsteidzies, Rozs," viņš teica. „Vēlāk tev pašai būs žēl. Nāc atpakaļ gultā, nomierinies. Viss būs labi rītu."

„Labi!" kliedza māte, „labums būs tas, ka es aiziešu no tevis, tu aukstā zivs!"

Doras zobi iespiedās īkšķī vēl dziļāk. „Nē, nē!" viņa kliedza bez skaņas. „Neej projām, māmiņ. Ārā ir tik tumšs, kāds var tevi vēl apēst, un tad tu nekad vairs netiksi atpakaļ. Man sāp mugura, un kas notiks, ja man sāks sāpēt vēders. Man gribas ēst. Man ir bailes!"

„Tā, es esmu auksta zivs! Paldies par maziem komplimentiem. Tev toties pietiek temperāmenta priekš mums abiem. Labi, ej projām, ja tu tā gribi."

„Par ko tu vispār domā, tikai par ēšanu, kāršu spēlēšanu un ... vairāk es nezinu." Vilkdama savu jauno kuplo mēteli, māte strauji griezās, kā melns sikspārnis iesizdamies tēvam tieši krūtīs. Tad viņa ar savu augsto papēžu kurpēm uzkāpa tēvam uz basām kājām.

„Tu ar savām netīrām kājām! Pat tik daudz tev nav cieņas kā tās nomazgāt, pirms tu ar mani ej gultā. Paskaties lejup, cūka!"

Viņa nebeidza mīdīt tās, kamēr tēvs viņu paņēma pie rokas aizvezdams to pāri istabai pie pretējās sienas.

Tad māte paķēra savu rokassomu, un neskatīdamās ne pa labi ne kreisi, aizskrēja garām arī Doras istabai, aizsizdama ārdurvis tā, ka varēja dzirdēt lampu nokrītam kaut kur no priekšnama galda.

VI

Tēvs palika stāvam nekustēdamies. Viņa seja saplaka, kaut gan galvu viņš arvien vēl turēja taisni paceltu. Tad viņš pārbrauca roku pierei un, piespiedis to vienai ausij, paskatījās uz savām kājām, pakustināja mazliet pirkstus un nopūtās. Viņa basās kājas aizplakšķēja pa grīdu. Vēl Dora dzirdēja nočīkstam gultu, un tad viss apklusa. Viņa sēdēja trīcēdama, sūkādama pirkstu vēl straujāk kā pirmīt.

„Man bailes," viņa čukstēja. „Nabaga tētis, pavisam viens. Viņam droši vien, arī ir bailes."

Viņa izslīdēja no gultas, ietipināja viņa istabā un apstājās lielās, platās gultas kājgalī. Tēvs viegli krāca. Viņa nevarēja saskatīt tā galvu, bet redzēja tēva krūtis paceļamies un kritam. Dora sāka raudāt. „Es tev gribu palīdzēt," viņa domāja. Tad viņa uzskatīja tēva kājas. Tās bija melnās strīpās, kas sniedzās augšup un izskatījās it kā būtu appūstas ar pulvera pūšamo.

„Tās ir netīras," viņa domāja drebinādamās. „Tās izskatījās tomēr tik pamestas un bezpalīdzīgas, pret griestiem paceltiem pirkstgaliem. Tad Dora ieraudzīja brūci ar mazliet uz sāniem notecējušām asinīm.

Ar pēdējo skatu uz netīrumiem viņa aizvēra acis, un elpu aizturējusi, nometās ceļos un skūpstīja tēva nobrāzto kāju.

Tulkojusi Mirdza Kroņleja

KANADAS TAUTAS VIETNIEKU NAMS BŪS LIELĀKS

Pēc 10. augusta vēlēšanām Kanadas Tautas Vietnieku nams būs par trim locekļiem lielāks nekā agrākais un par 84 lielāks, nekā bija pirmais Tautas Vietnieku nams pēc 1867. gada konfederācijas.

Balstoties uz 1951. g. tautas skaitīšanas datiem, Tautas Vietnieku nams palielinājies no 265 uz 262 deputātiem. Pirmais Tautas Vietnieku namā 1867. gadā bija tikai 181 loceklis.

Jaunajā Tautas Vietnieku namā locekļu skaits sadalīsies sekojoši: Nufaundlendai — 7, Prinča Edvarda salai 4, Jaunskotijai 12, Jaunbrunsvikai 10, Kvēbekai 75, Ontario 85, Manitobai 14, Saskačevānai 17, Albertai 17, Britu Kolumbijai 22, Jukonas un Mekkenzija upes iecirknim 2.

Senātā, kur locekļus ieceļ uz mūžu, sēdekļu skaits paliek 102, un sadalās sekojoši:

Nufaundlendai 6, Prinča Edvarda salai 4, Jaunskotijai 10, Jaunbrunsvikai 10, Kvēbekai 24, Ontario 24, Manitobai 6, Saskačevānai 6, Albertai 6 un Britu Kolumbijai 6.

Pārstāvība Tautas Vietnieku namā pamatojas uz iedzīvotāju skaitu. Katras provinces pārstāvība, noteikta, pamatojoties uz tās iedzīvotāju skaitu, skaitā attiecībām pret visas Kanadas iedzīvotāju skaitu. Ir gan arī daži izņēmumi.

Britu Ziemeļamerikas akts, kas ir Kanadas konstitūcijas pamatā, nosaka, ka nevienai provincei nevar būt mazāk locekļu Tautas Vietnieku namā, nekā tai ir Senātā.

Prinča Edvarda salai, pamatojoties uz iedzīvotāju skaitu, būtu jābūt diviem locekļiem Tautas Vietnieku namā, bet tā kā salai ir četri sēdekļi Senātā, tai ir četri deputāti arī Tautas Vietnieku namā.

Jukonai un Ziemeļrietumu teritorijām ir īpatnējs stāvoklis. Līdz šim plašais ziemeļu apgabals bija reprezentēts tikai ar vienu parlamenta locekli. Jaunajā Tautas Vietnieku namā Jukonai būs viens un Ziemeļrietumu teritorijām arī viens parlamenta loceklis.

KARAVĪRU BALSĪM VĒLĒŠANĀS VAR BŪT SVARĪGA NOZĪME

Kanadas bruņotiem spēkiem, kas tagad kalpo svešās zemēs, ir tiesības balsot 10. augusta vēlēšanās.

Katrs no 105.000 uniformētiem sieviešiem un vīriešiem, ieskaitot arī 16 gadīgos, kas balso pirmoreiz kopš konfederācijas, ir tiesīgs nobalsot tur, kur tas pašlaik ir stacionēts. Katra persona var balsot par kandidātu savā dzimtās vietas vēlēšanu iecirknī.

Viņu balsis nepievienos civīlistu balsīm viņu izraudzītos vēlēšanu iecirkņos agrāk par nedēļu pēc vēlēšanu dienas. Balsu skaitīšanu uzsāks dienu pēc civīlo vēlēšanu dienas un to pabeigs ne agrāk par nākošo sestdienu.

Karavīru balsis ir izdarījušas novēlotu apvērsumu arī senāk, proti 1917. gadā, kad 14 kandidāti, kas bija civīlistu ievēlēti, tika izbalsoti ar karavīru balsīm, un 1945. gadā, kad Mekkenzijs Kings, kas tanī laikā bija ministru prezidents, izkrita cauri Prinča Alberta salā, kad tas likās esam ievēlēts.

Ir liela starpība starp 1949. un 1953. gada karavīru balsīm. 1949. gadā bija 40,000 regulārā kara dienestā, bet tikai par 21 gadu vecākie varēja piedalīties balsošanā.

Tagad, kopš regulārie spēki bija iesaukti aktīvā dienestā 1950. gadā septembrī, katrs karavīrs, neatkarīgi no vecuma, ir tiesīgs balsot. Tas attiecināts pat uz 16 gadīgiem armijas un flotes mācekļiem.

Nodibināti divi speciāli balsošanas iecirkņi, lai apkalpotu aizjūras balsotājus — viens Eiropai ar galveno mītni Londonā, un viens — Tāliem Austrumiem ar galv. mītni Kurē, Japānā. Kanada karavīru balsošanai sadalīta trīs iecirkņos.

Balsošanas noritēs vienu nedēļu pirms vēlēšanu dienas. Karavīriem (pretēji civīlistiem) būs iespējams pārbaudīt sava iecirkņa kandidātu sarakstu, ieskaitot viņu politisko piederību.

Karavīru balsis ievietos mazās, vienkāršās aploksnēs, kuras savukārt ievietos lielākās aploksnēs ar viņa vārdu, vēlēšanu iecirkni un adresi. Šīs apzīmogotās aploksnes sūtīs īpašam skaitīšanas ierēdnim.

Kad visas vēlēšanu iecirkņa aploksnes ir ievietotas vēlēšanu urnā, urnu atver un balsis saskaita.

Jūrnieku un attālos ziemeļu posteņos novietoto karavīru balsis nonāks šo piecu rajonu galveno mītņu rokās, pat ja tās būtu jāsūta ar lidmašīnu. Dažas, droši vien vedīs ,arī ar lidmašīnu. 1949. gadā kāda kuģa jūrnieku balsis sūtīja ar lidmašīnu no Panamas kanāla.

AGA KHĀNU ATSVĒRS AR PLATĪNU

Pasaulē viens no populārākiem cilvēkiem ir Aga Khāns. Kas īsti ir šis vīrs un kur slēpjas viņa popularitāte un spēks? Atbildē jaucas austrumu misticisms ar modernāko banku politiku.

Aga Khāns ir islamticīgo sektes ismailiešu garīgais un neierobežotais vadītājs un valdnieks. Pati sekte ticības ziņā maz ko atšķiras no islamticīgiem. Galvenā atšķirība ir tā, ka ismailieši atzīst tikai septiņus imamus (pravieša pēcteči-vadoņi), un, sekti tāpēc pazīst arī ar nosaukumu „septītnieki." Viņi attīsta kosmopolītisku vienību, kas balstās uz skaitli 7. Šīs sektes neaprobežots vadītājs tagad ir Aga Khāns, pēdējā imama Ismaila tiešs pēctecis.

Sekte tic, ka viņu imama miesas labklājība atbilst dievības labklājībai, un tamdēļ piekritēji priecājas par Aga Khāna miesas svara pieaugumu, ko tie labprātīgi atsver ar zeltu un dimantiem, bet nākošā svēršanā atsvērs ar platīnu.

Tik tāļu būtu austrumu misticisms, bet līdz ko sākam runāt par sektes līdzekļu izlietošanu, tad jāsaduras ar modernāko banku un sociālo politiku. Aga Khāns iztērē milzu summas, bet tas ir tikai sīkums,salīdzinot ar lielajiem piekritēju ziedojumiem un citiem ienēmumiem. Ismailiešu sektes locekļi dzīvo lielā kopībā, maksā nodevas sektei un uzskata tās kā pašaplikšanos ar labprātīgu nodokli.

Viņu fanātiskā ticība, labprātīgie ziedojumi un gudrā Aga Khāna progresīvā polītika nostādījusi ismailiešu sekti daudzējādā ziņā par paraugu. Nav iespējams apskatīt tās darbību visā pasaulē, bet Austrumafrikā, kur sektes darbība izpaudusies visspilgtāk, Aga Khāna tresta vadībā pacēlušās daudzas staltas skolu, slimnīcu, patversmju un bibliotēku celtnes. Mazais ticības brālis var vienmēr saņemt aizdevumu uz pavisam niecīgām %, la pasāktu kādu uzņēmumu vai paplašinātu savu darbību. Un vai kāds brīnums, ja Aga Khāna tresta vadībā ismailiešu sabiedrības izceļas ar augstu izglītbas, veselības un labklājības līmeni. Zansibarā ismailieši ir gandrīz vienīgie bagātnieki un iespaidīgākie iedzīvotāji.

Arī briti var pateikties tikai Aga Khānam, ka Austrumafrikā vēl līdz šim nav sācies rasu karš. Jomo Kenyatta skola Kenijā jau ilgu laiku vada afrikāņu rasu ideoloģiju, kura atradusi sev labu sabiedroto indiešu intelliģencē Austrumafrikā. Balto aklā nostāja pret indiešu rases iespiešanos Afrikā radīja vienotu pretfronti kuras cīnītāji tagad apzinās Afrikas un Indijas polītisko un ekonomisko aliansi un ir gatava rasu karam. Karš arī bez šaubām būtu izcēlies, ja Aga Khāns nenoliegtu rasu karu. Austrumafrikas ismailieši tāpēc novērsušies no tā. bet iet zelta vidus ceļu, kas ar laiku novedīs pie vienlīdzības par spīti rasu preteškībām. Un drīz vien evolūcionārā ekonomiskā un garīgā attīstība būs pacēlusi krāsaino blakus baltajam. Par to, ka tās noticis bez cīņas un asas sadursmes, pateicība pienāksies ar platīnu atsvēramam Aga Khānam.

AIZ DZELZS AIZKARA

VAI TĪRĪŠANA MILICIJĀ?

Ar triju dienu nokavēšanos Sov. Latvija 12. jūlijā paziņoja, ka miris Rīgas milicijas pārvaldes pr-ka palīgs Pjotrs Aleksandrovičs Aleksējevs. Viņu apbedīja Raiņa kapos 13. jūlijā. Izvadīšana bija no Rīgas miliču kluba, kas atrodas Ļeņina ielā 24. Šī čekas palīgorgana atbildīgā darbinieka nāve sakrīt ar vispārīgām tīrīšanām padomju čekas un policijas aparātā. Protams, Aleksējevs varēja mirt dabiskā nāvē, bet mums ir pamats tomēr domāt, ka arī viņš var būt tīrīšanas upuris.

PAD. LATVIJAS 13. GADA DIENA

tika svinēta okupētajā Latvijā. Svinīgā sanāksme notika 21. jūl. operas telpās, kurā runāja Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdis Ozoliņš. Bijis arī svinīgs koncerts. Padomju propaganda pēdējā mēneša laikā, atceroties 1940. gada vasaras notikumus, stāsta par „latviešu tautas sacelšanos pret Ulmaņa režīmu," it bieži pilnīgi noklusējot sarkanarmijas iebrukumu.

SIENA PĻAUJA

Raksturīga ziņa, kas publicēta Sov. Latvijas 10. jūlija numurā: kādā kolchozā Līvānu rajonā ir 170 darba spējīgo, no kuriem tieši laukkopībā nodarbināti 103 cilvēki, no pēdējiem — tikai 28 vīrieši. Ražas novākšanas darbos piedalās papildus 33 pusaudži. Smagās automašīnas tos noved siena savākšanas punktos nakts laikā.

Tajā pašā Sov. L. numurā A. Nikonovs (lauksaimniecības sagādes ministrs) min, ka Trapenes, Valmieras, Mēmeles, Baltinavas un Valkas mašīnu traktoru stacijas nav nopļāvušas nevienu ha ar traktoru pļaujammašīnām. Zilupes rajonā uz 5. jūliju nopļauts tikai 8 proc. dabisko pļavu. Šajā pašā rajonā no 8.500 darba spējīgiem kolchozniekiem siena pļaujā piedalās tikai mazliet vairāk par 1000.

VĀJAS SEKMES LATVIEŠU VALODĀ

Izglītības min. vietnieks R. Miķelsons Sov. L. 10. jūlija numurā raksta par pagājušā mācības gada rezultātiem okupētās Latvijas skolās, jo sevišķi minot šī pavasara eksāmenus. Miķelsons raksta, ka „nesekmīgo skolēnu dzimtajā valodā, matēmatikā un fizikā ir mums ne mazums." Jelgavas 3. vidusskolā pēdējās klasēs eksāmenu matēmatikā izturējuši tikai puse absolventu. Gadoties, ka pat vecāko vidusskolas klašu skolnieki neprot rēķināt galvā un aprēķināt procentus. Raksturīga ir vēl šāda R. Miķelsona atzīme: „Daugavpils, Grīvas un Bauskas rajonos daļa bērnu pagājušā gadā skolu neapmeklēja nemaz."

DAUGAVPILS RAJONĀ

Staļina vārdā nosauktā kolchozā pr-js Gultans (ir arī kompartijas biedrs) 14. jūlijā Rīgas radiofonā teica, ka kolchozs nolēmis kultivēt 400 ha līdz šim neizmantotas zemes. Lai darbs sekmētos norīkoti atbildīgos posteņos komūnisti.

MĀLPILĪ

darbojas Hidromeliorācijas technikums, kura audzēkņi izbūvējuši Sedas upē peldētavu. Tā esot pirmā peldētava šajā rajonā!

ZAĶU SALA

„nogriezta no ārpasaules" starp 2 naktī un 5 no rīta. Izņemot kuģīti, nav nekādu citu satiksmes līdzekļu (kā redzams, nav arī laivu!) Zaķu salas iedzīvotāji tādēļ nevar saņemt medicīnisko palīdzību naktī, nedz arī laikus ierasties savās darba vietās.

DAGDAS RAJONĀ

kolchozā Zavet Iljiča 17 kolchoznieku piesavinājušies kolchoza zemes platības, lai nelikumīgi palielinātu savas piemājas zemes. Šī kolchoza strādnieki kūtri piedalās lauku darbos. Tikai 50 proc. strādnieku izpildījuši nosacīto izstrādes dienas minima normu.

ALŪKSNES RAJONĀ

no kolchoza Vienība izslēgta 79 g. v. kolchozniece Minna Skuja, jo viņa nav piedalījusies arteļa darbos. Šī kolchoza priekšsēdis ir b. Puzulis.

SĪKĀS ZIŅAS

Archaioloģiski atklājumi izdarīti starp Lapmežciemu un Bigauņciemu, kas liecinot par apm. 2000 g. vecām cilvēku mītnēm Latvijā. Līdzīgi izrakumi agrāk bijuši Sārnatē (Alsungas raj.) un Purciemā (Dundagas raj.). — Uz Bukarestu izbraukuši šādi okupētās Latvijas mākslinieki, lai piedalītos kādas komūnistu svinībās: Ināra Ģintere, Uldis Žagata, Palmira Streganova un Harijs Ritbergs. — Liepājas zvejnieku kolchoza Boļševiks kapt. Grants vētras laikā neatgriezās ostā, bet palika jūrā, lai tur pārlaistu vētru un bez laika zaudējumiem varētu turpināt zveju. — Pūres dārzkopības izmēģinājumu stacijā noticis okupētās Latvijas mičūriniešu sarīkojums, piedaloties 180 dalībniekiem. — 20. jūlijā Rīgas Valsts bibliotēkā atklāta izstāde Padomju Latvija — Padomju Savienības draudzīgajā saimē. — Rīgā ieradies komūnistiskās Polijas kuģis, kura apkalpe bijusi pārsteigta par lielo tīrību Rīgas ostā. — Ik mēnesi apm. 2500 eks. Pad. Latvijas Kolchoznieks paliek neizpārdoti. Liekas taču, ka kolchniekam komūnistu padomi nav vajadzīgi. — Rīgā darbojas 6 notāriāti. Notāriāts Nr. 3 atrodas kādā mazā istabiņā, kuru grūti atrast. Notāriāts Nr. 6 aizņem vienu galda stūri Notāriāta Nr. 1 telpās. — Rīga darbojas finanču kredita technikums, kura telpās atrodas Gorkija ielā 1-b. Mācības tikai krievu valodā. Tāpat mācības ir tikai krievu valodā arī Rīgas piena rūpniecības technikumā, kas atrodas Gorkija ielā 36. — Rīgas 12. vidusskolā pie ieejas redzams uzraksts krievu valodā. — 16. jūlijā Rīgā Saules dārzā noticis bērnu karnevāls. — Liepājā u. c. pilsētās jūlijā vidū sarīkotas izstādes Vl. Majakovska 60. dzimumdienas atcerei.

FRANČI VĒL TIESĀ „KARA NOZIEDZNIEKUS"

Francijā vēl joprojām nebeidzas birt spriedumi pret kādreizējiem pretiniekiem — vāciešiem. Tā nupat Bordo notiesāti atkal 8 karavīri par dažādiem pārkāpumiem kara laikā ar cietuma sodu no 5—20 gadiem. 20 karavīri, kurus franču tribūni nespēja sameklēt, notiesāti aizmuguriski, pie kam divi no tiem sodīti pat ar nāves sodu.

T A U T I E Š I,

kas vēl nav mūsu abonenti, lai arī Jūs būtu informēti par latviešu dzīvi šinī un citos kontinentos

PIEPRASIET LAIKRAKSTA

Latvija Amerikā

paraugeksemplārus, kuŗus izsūtām nekavējoties par brīvu,

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS REPORTĀŽA

79. turpinājums

Šajā brīdī rieta pēdējais gaismas stars, pa kādu neredzamu logu, acīm redzot no blakus telpas lauzdamies, viegli pārslīdēja kapličas dibensienai. Un tur, spēji ievīzēdamies vieglā, blāvā spožumā, iezīmējās altārgleznas zeltītais rāmis. Gleznas vieta bija tukša. Kailā siena vīdēja no ovāli liektajām līstīm, dažus mirkļus tās liesmoja maigām, apslāpētām liesmām, tad tikpat spēji apdzisa, un kapličā iestājās gandrīz pilnīga tumsa. Zilgmem tā likās sabiezējam no mirkļa uz mirkli vairāk. Un kad redzei bija palikušas vairs tikai pavisam vājas pieturas, oža jo stiprāk sajuta telpas biezo, saldeno dvingu. Klusums ausīs sāka sanēt un šalkt, un leģionāram šķita, ka ar viņu notikusi kāda briesmu un draudu pilna pārvērtība, ar nevarības un izbiļa stingumu spiezdama to ceļos — nedrošos, ļodzīgos ceļos.

Viņš saņēma spēkus. Viņš centās iegalvot sev, ka ir vienīgi pārāk novārdzis, pārāk nodzinis savus nervus. Galu galā kopā ar nāvi viņš bija sadzīvojis jau vairākkārt. Un tad tagad? Tagad lai viņam notiktu, kas ļauns vienīgi izbaiļu dēļ?

Zilgme ievilka gaisu plaušās un gribēja kaut ko sacīt. Tad viņam ienāca prātā nervus stindzinošā doma, ka ir ievilināts, nodots un zemiski pārdots. Šo pēkšņo murgu spēji nomainīja gluži pretēja iedoma. Viņš ieklepojās un ieklausījās, kā nomirst viņa balss šai dvingas un ķermeņu pilnajā telpā. Nekas nenotika. Tad viņš salika rokas pie mutes un pusbalsī izteica dažus vārdus, kas tūliņ pamira dzeltenās sienās un griestos.

„Hei! Vai te neviena nav?"

Mirkli izlikās, it kā viņš būtu runājis vienīgi savā iztēlē. Nekas nepārvērtās. Un tad uzreiz no telpas dziļuma, no kāda nenosakāma virziena atskanēja sulīgs, skaņīgs bass:

„Ir! Sešdesmit beigtu un viens dzīvs mironis!"

Zilgme saspringa. Bija tā, it kā viņam tūliņ nāktos cīnīties par savu dzīvību. Telpas tumsā atskanēja dīvains troksnis. Uz kloņa krita koks — skanēdams kā pagale uz akmens pavarda priekšā. Tad grabēja sērkociņi — tās bija labi pazīstams, ikdienišķas skaņas, un viņu vienkāršība un lietišķums suverēni pārspēja spokaino jutoņu. Uzšvirkstēja sērkociņš, kapličas griestos gorīgi iemetās milzīgu, platu plecu ēna un pēkšņi zem altārgleznas gaisā pacēlās sarkani dzeltenas gaismas pilns lākturis. Zem tā vidēja kāda cilvēka, dzīva cilvēka vēl labi nesaskatāmā, izspūrušā galva — ar pieri un vaigiem, kas bija iegrimuši ēnā. Zilgme redzēja tikai sirmus, nekārtīgus matus, paceltu masīvu roku un lākturi.

„Es jūs novēroju jau labu brīdi," teica svešā cilvēka balss. Tā skanēja mierīgi un zemi, it kā runātu ar labi pazīstamu cilvēku." Es esmu Ekselence. Un šajā vietā jums ir mazāk ko bīties nekā pie dzīvajiem."

„Padomju valstī..." Zilgme ar aizžņaugtu balsi izdabūja. Kādas sekundes viņš nezināja, ko tālāk teikt. „Padomju valstī," viņš ar mokām piebilda, „nevienam ne no kā nav jābīstas."

Cilvēks ar lākturi neglīti iesmējās. Gaisma sašūpojās un mētājās pa griestiem viņa smieklu rakstā.

„Nesajauciet padomju valsti ar mūžību," teica svešais. „Tām ir vienīgi mēchanisks ne ideoloģisks sakars. Varbūt esat to ievērojuši? Protams — ne! Jums nebija iespējas. Bet man gan."

Pēkšņi viņš beidza smieties un nolaida lākturi. Zilgme atspiedās no jauna pret sienu. Cilvēks no kapličas dziļuma nāca šurp, tagad gaisma apspīdēja viņa augumu, un leģionārs redzēja, ka šis garā baltā ķitelī tērptais augums kustējās tikai ar grūtībām, un viņa klibo gaitu pavadīja čīkstēšana, kāda ir ādas un metalla protēzēm — Zilgme tās pazina. Viņam kājās bija koka tupeles, kas skanīgi klaudzēja uz kloņa, un, kad viņš bija pienācis jau gluži tuvu, leģionārs ar šausmām ieraudzīja viņa seju. Tā bija viena vienīgā rēta, saaugumi un grumbuļi. Lāktuŗa gaisma, no apakšas viņa vaigā mezdamās, apspīdēja to sārtu un bezveidīgu un atsita acu baltumus pret pieres tumšo ēnu lielus un izvalbītus. Ar savām melnajām, nepilnīgajā gaismā pārspīlēti ieplestajām zīlītēm tie nekustīgi vērās leģionārā, atgādinādami zivs stingos redzokļus, kad tā no liela dziļuma izvilkta virspusē.

Zilgme pagura. Svešā cilvēka elpa grūti lauzās no viņa krūtīm, un nevarēja apjaust, vai viņš ir saniknots par traucējumu, uzjautrināts par Zilgmes izbīli, ieinteresēts par viņa apmeklējumu, vai vienkārši vēlas viņu izsmiet. Miroņu rindas tagad bija aizmugurē, gaisma, no apakšas spīdēdama, pacēla viņu roboto rindu ēnas augstāk, un Zilgme ieraudzīja daudzas kailas augšup vērstas kāju pēdas, kas virknējās pa labi un pa kreisi līdz melnajam kapličām dziļumām. Cilvēks ar lākturi stāvēja miroņu vidū masīvs kā pālis, reizē draudīgs un neizprotams.

„Ko jūs gribat?" viņš strupi jautāja.

Tas skanēja gandrīz tā, it kā viņš ar savu kroplo augumu gribētu nosegt daudzos klausītājus pret nekautrīgā iebrucēja patvaļu.

Ja tagad viņš mestos Zilgmem virsū, sistu viņam vai vēlētos aplaupīt, — viņš zināja, ka nespētu pretoties. Slābana nevarība, dziļa izbaiļu saviļņojuma pastiprināta, stindzināja viņa locekļus un mēli.

„Ko es gribu?" viņš, kā no citas pasaules atgriezdamies, pārjautāja. Kaut kas tagad bija jāsaka. Kas?

„Es esmu Ekselence," cilvēks ar lākturi baltajā ķitelī atkārtoja.

„Es gribu redzēt savu brāli. Borisu Konovalovu."

Zilgmes lūpas tikko kustējās.

Cilvēks, kas dēvēja sevi par Ekselenci, aizgriezās, pamādams leģionāram ar galvu. Nedrošiem soļiem Zilgme viņam sekoja, tagad viņi iegāja ejā starp abām apsegto ķermeņu rindām, apstājās, un Ekselence atsita telteni no kāda gulētāja galvas.

Tā bija kalsna, vaskaina seja. Āda ap vaigiem un uz pieres likās saspīlēta un spīdēja. Zods bija tumšs no ataugušas bārdas. Viņa mute bija cieši sakniebta, un visa šī izteiksme liecināja it kā par spītīgu iecirtību: „Es nu esmu beigts, un padariet man ko!"

Zilgme redzēja, cik maz viņam bija līdzības ar savu brāli, ar šo plāno, nedaudz liekto degunu un šauro galvas formu.

„Vai jums ir brāļa vēstule?" negaidot jautāja Ekselence viņam aiz mugurās. Zilgme iztrūkās. Viņš steidzīgi sameklēja aploksni un paniedza cilvēkam ar lākturi. Plānais papīrs nedaudz drebēja, kamēr Ekselence to saņēma. Viņš pārlika lākturi otrā rokā, un Zilgme redzēja, ka tā bija mākslīga — ar melnu, spīdošu pirkstu atdarinājumu. Ekselence vārgajā gaismā aplūkoja dokumentu un klusēdams pasniedza leģionāram atpakaļ.

„Jūs esat viens no retajiem, kam vēl izdodas atvadīties no saviem piederīgajiem, leģionār Zilgme," viņš sausi piebilda. Viņa pēdējie vārdi lika leģionāram sastingt. Atsaukties? Tad atpakaļceļa vairs nebija. Izlikties nesaprotam? Tad stāvoklis būtu daudz muļķīgāks — nebija šaubu, ka vēstules gaitas ir Ekselences darbs.

Situācija, kurā viņš tagad atradās, likās nepārprotami skaidra.

„Es tikai brīnos," viņš atbildēja, neatgriezdamies pret Ekselenci," kā tas iespējams, ka jūs tik brīvi valkājat savu palamu, ko citur izrunā tikai čukstot?"

„To es jums pateikšu vēlāk. Mums nav daudz laika. Kas jūs sūta un ko jūs vēlaties?"

„Vispirms es gribētu zināt, kā tikšu no šejienes atkal laukā." gandrīz pilnīgi atguvies, atjautāja Zilgme. Viņs pagriezās pret Ekselenci un ielūkojās viņam tieši sejā.

„Sliktākā gadījumā — uz nestuvēm. Tāpat kā visi citi", Ekselence, ne vaibstu savā stingrajā maksā nepakustinājis, gausi atteica. Viņa bass nolaidās vēl zemāk.

„Un labākā gadījumā?"

„Pa vārtiem, tāpat kā ienācāt."

(Turpinājums sekos).

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

MODERN DELICATESSEN

281 DANFORTH AVE, TORONTO Tel. GE. 3331

PIEDĀVĀJAM LIELĀ IZVĒLĒ:

DAŽĀDU ŠĶIRŅU GAĻAS IZSTRĀDĀJUMUS NO KRISTAPSONA, EUROPEAN MEAT MARKET (vācu izstrādājumi), CENTRAL MEAT MARKET, ŠNEIDER'A, SWIFT'A un CO-OP uzņēmumiem. VISĀDU ŠĶIRŅU MAIZI LATVIEŠU GAUMĒ. LIELĀ IZVĒLĒ: DELIKATESES, IMPORTĒTI ZIVJU KONSERVI, ŠVEICES UN DĀNIJAS SIERI, KĀ ARĪ ŽĀVĒTI ZUŠI UN LAŠI. NO PIENA PRODUKTIEM PIEDĀVĀJAM KANADĀ PAZĪSTAMOS SILVERWOOD'A un MAPLE CREAMERY BRAND ražojumus

Mūsu veikalā dabūjams viss, kas vajadzīgs jūsu aukstajam galdam.

Pieņemam arī pasūtinājumus visāda veida viesību galdiem.

UZ VĒLĒŠANOS PRECES PIEGĀDĀJAM MĀJĀS KATRU DIENU

ZELMA BELTE UN MAGDA VESTFĀLE

AUTO, UGUNS apdrošināšanu

VALD. BEBRIS

48 RATHNELLY AVE, TORONTO

KI 5913

Piemērotas dāvānas katram gadījumam

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ TORONTO

123 Huron St. Atvērta darbdienās no pl. 8-18. Tel. EM 8-0792

DABŪJAMAS:

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Andrejs Eglītis — NESAULE, dzejas $2.60

Fransuā Moriaks — MĪLESTĪBAS TUKSNESIS $2.60

A. Dimā — TRĪS MUSKETIEŖI $5.30

ŽURNĀLS LAIKMETS

ĻOTI LABĀ SĒJUMĀ

Kā arī citas jau agrāk iznākušas grāmatas

LATVISKA IZSTRĀDĀJUMA SUDRABLIETAS sākot ar $4.80—$48.00

KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI • ROKDARBI

V. LIEPIŅŠ
Tel. biroja: LA 8000; OL 6321
Tel. mājā: LL 6170

E. HENIŠS
Tel. birojā: LA 8000; OL 6321
Tel. mājā: JU 1046

Ieguldiet naudu nekustamos īpašumos! Pērkot māju Jūs nodrošināt sev labāku eksistenci

J. J. ELLIS REALTOR

383 RONCESVALLES Ave, Toronto Tel. LA 8000; OL 6321

Pieci biroji jums sagādā iespēju izvēlēties īpašumus dažādos pilsētas rajonos ar katram piemērotu iemaksu. Palīdzam AIZDEVUMU SAGĀDĒ LĪDZ $2.000 PAR 3% GADĀ

Nesaistoša informācija!

Dr. D. SAMU
Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķīgās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

LATVIEŠU
PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA
atvērta līdz plkst. 8 vakaros

WIDMER GROCERY

10 WIDMER STR., Toronto. Tel.: EM 6-2434
Divi bloki austrumos no Spadina Ave, pie King ielas
A. KŪLAINIS & I. JANKOVSKIS

IZDODAMS trīsistabu dzīvoklis ar atsevišķu virtuvi, privāts tālrunis, Bloor — Ossington rajonā. Zvanīt pēc plkst. 4-iem OL 7066, Toronto. (115)

IZDODAMS 2—3 ist. dzīvoklis ar virtuvi un vannas istabu. Pastāvīgi silts ūdens. Gerrard — River rajonā, tel. MI 3163, zvanīt vakaros. Toronto. (114)

IZDODAMAS divas atsevišķas istabas. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. Tel. ME 4589, Toronto. (107)

CENTRĀ izdodama istaba virs veikala, ar virtuves lietošanu un citām ērtībām. Zvanīt MI 9659, Toronto. (96)

IZDODAMS dzīvoklis mazai ģimenei ar bērniem 984 Dundas St., W., Toronto, tel. ME 8967.

IZDODAMA istaba ar virtuves lietošanu centra rajonā 2 personām, apartamentu mājā. Visas ērtības. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. Toronto ME 7303. (111)

IZDODAMA viena nemēbelēta un divas mēbelētas istabas ar virtuves un leduskapja lietošanu, kā arī divas garāžas, klusā ielā, laba satiksme. Zvanīt GL 5035, Toronto. (83)

Dr. B. DOBAI
465 Bloor St., W, Toronto. Tel. MI 8821 un KI 0056
Speciālists iekšķīgās slimībās. Visāda veida RENTGENA uzņēmumi. Diplomēts Ungārijā, Čechoslovakijā un Kanadā
Runā angliski, vāciski un franciski
Runas stundas no pl. 10—12 rītā un no 3—7 pp.; uz vienošanos arī citā laikā

OPEREŠU VAKARS

1953. g., sestdien, 29. augustā, plkst. 19.00

MASARIKA ZĀLĒ — 212 Cowan ielā (pie Queen)

1. OPEREŠU KONCERTS

Piedalās: ĒRIKA FREIMANE, ZENTA PUKINSKA, JURIS DZEGUZE un kvintets J. Dzeguzes vadībā

PROGRAMMĀ: Dziesmas un operešu ārijas no operetēm: ZILĀ MASKA, TUKSNEŠA DZIESMA, SIKSPĀRNIS, KĀDREIZ MAIJĀ, KLĪVIJA, SKŪPSTI MANI, KATE, EZERMALU KROKODĪLS U. C.

2. DEJA (apm. plkst. 20.30)

BUFETE • ATSPIRDZINĀJUMI

Ieeja visam vakaram $1.25. Atlikums: Grūtdieņu aprūpei Vācijā

(108) DV Toronto nod. Dāmu komiteja

Dr. P. BĀRDIŅŠ
Pieņem slimniekus 740 SPADINA AVE, (pie Bloor) TORONTO no plkst. 5—7 pp. Pārējā laikā pēc vienošanās pa telefonu:
Kabinetā RA 7203, mājās KE 5628
Rentgens. Elektrokardiografs. Laborat. izmeklējumi — kabinetā.
Operācijas, dzemdības utt. — The Doctors Hospital un Western General — slimnīcās

SINGER
SEWING MACHINE Co
Piedāvā plašā izvēlē SINGER šujammašīnas jaunas un atjaunotas
SKAIDRĀ NAUDĀ VAI UZ NOMAKSU
Stājieties sakaros ar mūsu Toronto SINGER pārstāvi
H. VAITA KUNGU
kas sniegs informāciju latviešu valodā
SINGER SEWING CENTRE
549 ST. CLAIR AVE. W. Tel. KE. 1186, TORONTO

DR. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Praktizējis Latvijā, Vācijā un Kanadā. Sniedz dzemdību palīdzību. Slimniekus pieņem TORONTO, 404 DELAWARE AVE no 9—11 un no 5—7. Izņemot trešdienas. Toronto, tel. OL 1681.
Ar Harbord tramvaju līdz Halam ielai

TAUTIEŠI, IEPĒRCIETIES
AD. KRISTAPSONA
GAĻAS UN DESU VEIKALĀ
1095 Queen St., E. (viens bloks no Pape uz austr.) Tel. HA 5152
Dabūjamas visas Latvijā pazīstamās desu šķirnes, kuŗas ražo pašu darbnīcā. Augstas kvalitātes, zemas cenas
Pasūtinājumus piegādājam mājā katrā laikā (540)

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 4708
TORONTO (552)

Iznomā kāzu tērpus Dāmām un kungiem
MALABOR Ltd.
309 King St. W. Toronto
EM 6-3915

Dabūjami dažāda lieluma
LIETOTI LOGI $1.50 gab.
UN KURINĀMĀ MALKA PAR BRĪVU
15 Barton Ave, Toronto (109)

VAJADZĪGS SPIESTUVES MAŠĪNU (printing) MĒCHANIĶIS
Zvanīt EM 6-1279, Toronto (112)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT
OL 1403, Toronto

INTELLIĢENTA KUNDZE
nopietnā precību nolūkā vēlas iepazīties ar tādu pašu tautieti no 37 — 50 g. v.
Of. š. av. kantorī
RITAI

Vēl vakar laukā bija ziema,
Vēl vakar bija tik auksts,
Bet tad Tu atnāci ciemā
Nu viss šķita ievziedu balts.

Ja esi tā, tad raksti nopietnā precības nolūkā šī laikraksta kantorim ar
RĪTS

BALSOJIET KĀ JŪS GRIBAT

... BET BALSOJIET

Katram jaunkanadietim ir svarīgi zināt noteikumus par federālām vēlēšanām 10. augustā.

Lai jūs varētu balsot, jums ir jābūt 21 g. vecam un Kanadas pavalstniekam. Ja jūs esat Kanadas pavalstnieks, jums ir tiesības balsot. Ierodoties vēlēšanu iecirknī ņemiet pavalstniecības dokumentus līdzi. Tas nav nepieciešami, bet tomēr ir labāk, lai jūs varētu pierādīt, ka jums ir tiesības balsot. Personām, kas nav Kanadas pavalstnieki, nav tiesības piedalīties vēlēšanās.

Atcerieties, ka Kanadā mēs paši vēlam pārstāvjus. Mazturīgo balsis ir tikpat svarīgas kā bagāto, un tas ir balsošanas noslēpums— neviens nezina, par ko jūs balsojat.

Šī brīvība balsot ir vērtīga priekšrocība dzīvei Kanadā.

Tā ir svarīgākā lieta, kas KANADU, kuŗā tu dzīvo, dara lielu.

O'Keefe's

O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudzes dievkalpojums 9. augustā, pl. 11.15 Betlēmes baznīcā, Bruklīnā. Māc. R. Zariņš.

Detroitas latviešu ev.-lut. sv. Pāvila draudzes dievkalpojums sestdien, š. g. 8. augustā, plkst. 8.00 vakarā Emmaus luterāņu baznīcā 4432 — 12tā ielā starp Grand Rivera un Foresta ielām. Mācītājs V. Līventāls.

Losandželosā, dievkalp. 9. augustā, plkst. 2.30 Trīsvienības baznīcā (746 W. 18. ielā).

San Diego, dievkalpojums 16. augustā, plkst. 2.00 Grace baznīcā. Pēc dievkalp. kafija ar groziņiem. Māc. A. Grietēns.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Sarnijā 8. aug., plkst 7 vak. dievkalpojums.

Londonā, 9. aug., plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn., dievkalpojums. Pēc tam baznīcas zālē baznīcas pārvaldes vēlēšanas.

St. Katarinā, 16. aug., pl. 12, Kristus baznīcā jaunatnes iesvēte ar dievgaldu.

Velandā 16. aug., plkst. 3 pp. Ungāru baznīcā dievkalpojums.

Londonā 23. aug., plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā, dievkalp.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. Art. Briedis, 176 Bartlett Ave. Tel. LO 6001.

9. augustā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa b-cā.

23. augustā, plkst. 4 p.p. Garīgs koncerts Sv. Jāņa b-cā. Koncertā piedalās: Austra Ruševica — soprāns, Vold. Ruševics — vijole, Edite Timermane — ērģeles. Ieeja koncertā pret labprātīgiem ziedojumiem sākot ar $0.50.

30. augustā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Trīsvienības b-cā.

Bez tam augusta mēnesī katru svētdienu arī svētbrīdis draudzes lauku īpašumā — Saulainē.

Māc. E. Bērziņš (5833-45 Ave, Red Deer. Alta).

Red Dīrā svētdienas skola katru svētdienu plkst. 10 rītā.

Māc. E. Caune (10166-107 St Edmonton, Alta).

Edmontonā draudzes vasaras nometne maziem un lieliem no 3. aug. — 16. augustam.

Māc. Ed Ķerģis, 127 Regent St. N., Sadberijā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Svētdien, 9. augustā, plkst. 11.00, dievkalpojums sv. Andreja baznīcā, Toronto.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13th Ave., Vancouver, B. C.).

Māc. E. Lange Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottawa, Ont. Tel. 5-4698.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalp. augusta mēnesī (dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā Lyon ielā 250):

16. aug., plkst. 7.30 vak. dievkalpojums.

23. dievkalpojuma nav.

30. aug., plkst. 6 vak. dievkalpojums. Pēc dievkalp. draudzes vakars ar filmu izrādi (draudzes chronika — izbraukums, bērnu svētki u. c. filmas). Groziņu vakars.

Māc. H. Kušils, (4571 Coolbrook Ave, tel. DE 8394, Montreal Que.)

Montreālā: 9. aug., plkst. 10.30 no rīta — Varoņu piemiņas dievk. 30. aug., plkst. 10.30 no rīta dievkalpojums Ascension baznīcā.

Otavā: 16. aug., plkst. 2 pp. — Kapu svētku dievkalp. ar dievgaldu Pāvila baznīcā. Pēc dievkalp. draudzes pilnsapulce.

Māc. Arturs Voitkus, Hamiltonā, **Hamiltonā Pāvila ev.lut. draudzē** dievkalp. svētdien, 16. augustā, pl. 5.30 vakarā. Nākošajās divi svētdienās, t. i. 23. un 30. augustā dievkalpojumi nenotiks. Svētdienas skola 16. augustā plkst. 10 no rīta.

Kičenerā, Mateja banzīcā dievkalpojums svētdien, 16. augustā, plkst. 11 no rīta.

Mācītājs F. Ruperts, 443 Howey Cresc. Sudbury, Ont.

Vinipegā, svētdien, 9. augustā, 2 pp. Pētera baznīcā Latviešu ev.-lut. draudzes 3 gadu pastāvēšanas svētki ar svinīgu dievkalpojumu, dz. lap. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar tējas galdu un priekšnesumiem.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO. ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ ....

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 3105 Brighton 3rd St., Brooklyn 35, U.S.A. Tel. SH 3-1667

DAUGAVAS VANAGU grāmatnīca

123 HURON ST., TORONTO, Tel. EM 8-0792

DABŪJAMAS

JAUNAS SKAŅU PLATES

JĀŅA MEDIŅA POPULĀRĀS ROMANCES

1. Pieskaņa .... JĀNIS MEDIŅŠ
Uz brītiņu un Mīļā skūpsts .... JĀNIS MEDIŅŠ
Iedzied. MILDA GRIMMA-ŠTRAUSS
Pie klavierēm doc. HUGO ŠTRAUSS

2. Karogs .... ARVĪDS ŽILINSKIS
Iedziedājusi MILDA GRIMMA-ŠTRAUSS
Daina Nr. 1. .... JĀNIS MEDIŅŠ
Klavieru solo iesp. doc. HUGO ŠTRAUSS

3. Vienu pašu baltu zvaigzni .... AD. ĀBELE
Ganiņš biju, ganos gāju .... JĀNIS MEDIŅŠ
4. Meita sēdēj' kuražās .... E. MELNGALVIS
Pūtin, pūta melnais mednis .... J. CIMZE
5. Ej, bāliņi, lūkoties .... TAUTAS DZIESMA
Maza, maza meitenīte .... K. BAUMANIS
6. Šurp, brāļi .... A. KALNIŅŠ
Visi ciema suņi rēja .... A. FEILA
7. Pie Baltijas jūras .... J. STRAUME
Mežezers .... J. VĪTOLS
8. Mūžam zili .... E. DĀRZIŅŠ
Mirdzi kā zvaigzne .... E. DĀRZIŅŠ

Plates no 3.-8. iedzied. latv. kaŗavīru koris R. ZUIKAS vadībā

9. Dievs, svētī Latviju .... K. BAUMAŅA
Karoga dziesma .... E. ŪDRIS
10. Pūt, vējiņi .... A. JURJĀNS
Dižens puisis .... J. CIRULIS
11. Dievišķais mirdzums .... J. VĪTOLS
Tek saulīte tecēdama .... TAUTAS DZ.
12. Ai, zaļā līdaciņa .... A. JURJĀNS
Cekulaina zīle dzied .... E. MELNGAILIS

Plates no 9.-12. iedzied. ED. RAMATA jaukts koris Daugava

Plate 7. un 8. maksā $2.50, pārējās $2.00 gabalā

Plašu piesūtīšanai pa pastu jāpievieno sūtījumam 1—5 platēm 50c un vairāk platēm — 70c. Pasūtinājumiem virs $20.00 pasta izdevumi nav jāpievieno. (395)

N A M S A I M N I E K I !

Nodrošiniet sevi ar oglēm, piepildot apcirkņus par

PAZEMINĀTĀM VASARAS CENĀM

un uz jums izdevīgiem

EARLSCOURT FUELS

firmas maksāšanas noteikumiem.

Ar mazu iemaksu — maksāšanas termiņi sadalīti 9 mēnešos.

Krājumā visu šķirņu ogles, ieskaitot slaveno Reading Antracite

UZSTĀDĀM EĻĻAS APKURES IERĪCES UZ NOMAKSU un NOSLĒDZAM EĻĻAS PIEGĀDES LĪGUMUS NĀK. SEZONAI

Pasūtinājumus pieņem un tuvāku informāciju latviešu valodā sniedz pārstāvis

K. J A N D A V S

no pl. 7 rītā līdz 2 dienā, tel. LY 4532

Vakarā no plkst. 6 — 10, tel. MU 2554

MŪSU STARPĀ

MAIGA KALNIŅA

Gaisā dun pirmsvēlēšanu diskusijas, un es esmu pārliecināta, ka arī jūs tanīs piedalāties. Brīvas vēlēšanas pelna, lai par tām uztrauktos. Kanadas balsošanas procedūras interesanta īpatnība ir tā, ka uz balsošanas zīmes nav atzīmēta kandidātu politiskā piederība, tādēļ mums ir svarīgi pazīt savus kandidātus un partijas, ko viņi pārstāv. Mēs varam balsot, kā mums tīk, bet mums pašiem jāzina, par ko mēs balsojam. Vēlēšanas tādā demokratijā, kāda ir mūsējā, ir tautas balss — parūpējieties, lai j ū s u balsi saklausītu — BALSOJIET 10. AUGUSTĀ.

Vai jūs esat padomājuši, kādu lielu atbildību tautai uzveļ brīvā izvēlē? Citiem vārdiem m ē s esam atbildīgi par produktiem, ko mēs lietājam — lai iegūtu labāko, mums priekšmeti jāsalīdzina ne tikai cenas, bet arī labuma ziņā. Piemēram, mēs salīdzinājām daudzus citus pavardus ar GURNEY, pirms mēs nolēmām pirkt. Mūsu izziņas mūs pārliecināja, ka GURNEY bija labākais pavards, ko mēs varējām dabūt, un mēs nekad neesam nožēlojuši savu izvēli. Izmēģiniet šo plānu, kad jūs nolemjat iegādāties pavardu, un es esmu ar mieru saderēt, ka jūs izraudzīsities GURNEY!

Ko jūs darīsit vēlēšanu vakarā? Mēs esam uzaiciājuši pie sevis dažus draugus klausīties vēlēšanu iznākumus pa radio. Protams, es esmu nodomājusi tanī vakarā pasniegt dažus uzkožamos — varbūt, aukstos uzgriežamos, sieru un lielisko DEMSTERA rudzu maizi! To var tik viegli sagatavot, un tas ir tik l a b i! Kamdēļ gan arī jums nesarīkot vēlēšanu viesības savās mājās — un neaizmirstiet DEMPSTERA maizi! Ja jūsu pārtikas preču tirgotājam tās vēl nebūtu, lūdziet tam to pasūtināt priekš jums — DEMPSTERA tumšais rudzu maizes klaips ir jau sagriezts!

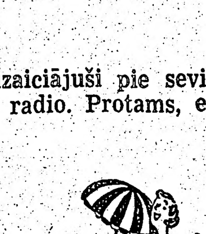

Un, ja jūsu izraudzītais kandidāts neuzvar un jums nobirst dažas asaras, es ieteicu lietot FACE-ELLE, lai noslaucītu asaras. Tas ir tik maigs un absorbējošs, ka tas nepadarīs sarkanas jūsu skaistās acis un degunu. FACE-ELLE audu mutautiņus var dabūt trīskārtīgos (rozā kaste), kas nozīmē, ka tie var uzņemt vairāk asaru. Varbūt, ka jums vajadzētu turēt pie rokas vēlēšanu vakarā kasti FACE-ELLE katram gadījumam. Bet, runājot nopietni, jūs atradīsit vairākus lietošanas veidus šiem mutautiņiem, gan trīskārtīgiem, gan parastajiem divkārtīgiem (zaļā kastē) — visu cauru gadu.

Es neteikšu, kā es balsošu, bet es labprāt teikšu jums, kur es glabāju savu naudu! Protams, IMPERIAL BANK OF CANADA. Tur man ir krājkonts, kas pelna 1,5% augļu gadā, pie kam nauda man pieejama katrā laikā, kad man tās vajag. Man ir arī citi iemesli, kāpēc man tīk IMPERIAL BANK OF CANADA, varbūt mazāk reāli, bet tikpat svarīgi. No personīgās pieredzes es zinu, ka IMPERIAL BANK OF CANADA ir ieinteresēta palīdzēt jaunkanadiešiem labi iekārtoties uz dzīvi izraudzītā zemē. To pamatoti sauc par „banku, ko cēluši pakalpojumi."

Balsojiet

P A R

HIGH PARK LIBERĀĻU KANDIDĀTU

A.J.P.CAMERON, M.P.

Apzīmējiet savu balsi šādā veidā

CAMERON, ALAN JOHN PATRICK 208 Strathgowan Ave. Barrister	X

BALSS PAR CAMERON'U IR BALSS PAR ST. LORĀNU (ST. LAURENT)

Komitejas istabas adrese un telefoni

3003 Dundas St. W. — LY 0482, LY 0176

1705 St. Clair Ave. W. — LY 7022, LY 8082

Pubilcējis JAMES T. SKELLS — oficiālais aģents

I Z K Ā R T N E S un R E K L Ā M A S

OSVALDS MEIJERS

T A G A D

454 Gerrard St. E. Toronto

TEL. MI 3163

Pad. Savienības flote strauji aug

Ar lielu nemieru Rietumu sabiedrotie vēro Pad. Savien. straujo gaisa spēku attīstību. Ļoti nepatīkama bija MIG-15 masveida parādīšanās, kā arī bumbvedēja TU-4 izcilās īpašības, kuŗas darīja to līdzvērtīgu ASV B-36 un B-50 bumbvežiem. Bet jau kopš 1951. gada klīst baumas par jauna tipa bumbvedi, kuŗa prototips bijis redzams Maskavas gaisa spēku parādē. Daži paredz šī bumbveža masu produkciju jau šinī gadā, bet citi domāja, ka tas neiespējami. Tagad neiespējamais pierādījies par faktu, un Maskavas apkārtnes lielās lidmašīnu fabrikas, kuŗas bija nodarbinātas ar MIG-15 ražošanu, pārslēgušās uz jaunā bumbveža masu produkciju. Maskavas fabriku kapacitāte ir ļoti liela un nebūs brīnums, ja jaunā tipa bumbvežu fabrikācija būs pabeigta pāris gadu laikā.

Dabiski rodas jautājums, kādas tad ir jaunā bumbveža priekšrocības un kā tās ietekmēs gaisa spēku attīstību?

Jaunais bumbvedējs ir apgādāts ar 6 turbotipa motoriem un tā darbības aploce būs ap 5000 jūdžu. Tas būs piemērots visiem laika apstākļiem un nakts cīņām. Viņa svars un darbības aploce ir līdzīga ASV B-36 tipa mašīnām, kuŗas ir ASV gaisa flotes mugurkauls, bet tā ātrums un dažas citas īpašības pārspēs ASV tipu. Pad. Savienības gaisa aizsardzības smagums līdz šim gūlās uz MIG-15, bet tas nav spējīgs nakts cīņām. Ja tā vietu ieņem jaunais Pad. Savienības žojums, tad ASV B-36 un B-50 tipu bumbvedējiem atliks tikai „aiziet pensijā", kā laikam iepa kal palikušiem.

Bez tam arī ASV būs jāsāk domāt par savas teritorijas aizsardzību pret gaisa uzbrukumiem, kuŗos var izmantot arī atombumbas. Līdz šim izbūvēta aizsardzības sistēma var notriekt apmēram tikai desmito daļu no uzbrucējiem, ja uzbrukumu izdara naktī. Tātad, līdzšinējā aizsardzība vairs neapmierina.

Kas gan ir izbraukums zaļumos bez COKE?

„COKE" ir reģistrēta tirdzniecības zīme

COCA-COLA Ltd. (207)

Sludinājums

Labākas Kanadas izveidošanas programma

Kanada ir lielu iespējamību zeme. Neviens to neapzinās labāk nekā tie pāri par 800 tūkst. jaunkanadiešu, kas ieradušies šai zemē kopš kaŗa beigām. Bet ja, Kanada grib pilnīgi izmantot savu guvumu, ja tās tautai ir lemts iet brīvi pretim lielai nākotnei, tad tiem jābūt arī politiski brīviem, un lai to sasniegtu, tiem vajadzīga jauna valdība, kas pilnam atbalstīs viņu cerības un darbu. Ja jums ir tiesības balsot valsts vēlēšanās 10. augustā, mēs uzaicinām izlasīt zemāk minēto programmu. Izlasiet to rūpīgi un pastāstiet arī saviem draugiem.

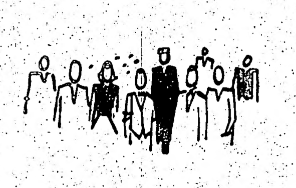

ZEMĀKI NODOKĻI — drastiska nodokļu samazināšana par $500 miljoniem gadā. Tas nozīmē, ka nodokļus samazinās piecu locekļu lielai ģimenei par $170 gadā. To panāks, apturot izšķērdīgu un ekstravagantu rīcību ar j ū s u naudu un nesamazinot sociālās apdrošināšanas izmaksas

APTURĒT VALDĪBAS IZŠĶĒRDĪBU — Mēs ievērojami samazināsim valdības izdevumus, izbeidzot izšķērdību un ekstravaganci, palielinot darbīgumu, ierobežojot parallēlismu un uzlabojot norēķinu metodes. It īpaši mēs reorganizēsim Valsts aizsardzības departamentu.

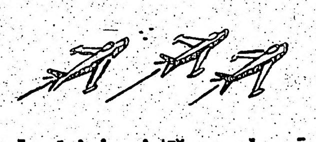

KOMŪNISTU KONTROLE — Kriminālllikumu krājumu pārgrozīs, lai iesaistīšanos komūnistu vai kādās citās subversīvās darbībās padarītu par sodāmu pārkāpumu.

LĒTAS DZĪVOJAMĀS MĀJAS — Dzīvojamās mājas būs dabūjamas ar 10% lielu iemaksu un mēreniem mēneša maksājumiem.

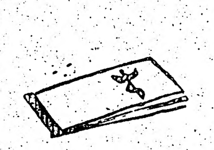

VESELĪBAS APDROŠINĀŠANA — Mēs īstenosim piemaksu veselības apdrošināšanas programmu, lai atvieglotu pārmērīgi smago medicīnisko izdevumu nastu caurmēra ģimenei — Bezdarba apdrošināšanas likumu grozīs, lai nodrošinātu maksājumus pa bezdarba laiku, kas radies darba nespējas, slimības vai nelaimes gadījuma dēļ.

ATJAUNOT PARLAMENTA AUGSTĀKO VARU — atmetot bīstamo un diktātorisko valdīšanu ar slepeniem dekrētiem, ko liberāļi piekopj Otavā.

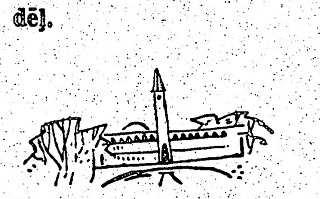

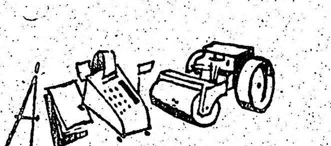

SAMAZINĀT VIETĒJOS NODOKĻUS — atmetot federālo tirdzniecības nodevu uz precēm, ko iepērk municipālās iestādes un skolu valdes.

LABĀKĀ IMMIGRĀCIJAS POLITIKA — Džordžs Drjū ir mudinājis izmantot mūsu dabiskās bagātības, lai būtu iespējams uzturēt lielāku iedzīvotāju skaitu un ieteic labāk noorganizēt jaunkanadiešu iecelošanu no aizjūras zemēm.

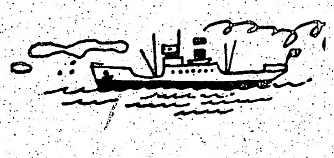

GARANTĒTAS CENAS LAUKSAIMNIECĪBAS RAŽOJUMIEM — iecelot īpašu Valsts lauksaimniecības pārvaldi, kas noteiks taisnīgas lauksaimniecības ražojumu zemākās cenas.

PILNĪGA VALSTS DABAS BAGĀTĪBU IZMANTOŠANA — īstenojot valsts meža, raktuvju, rūpniecības, ūdensspēka, un lauksaimniecības izveidošanas politiku, lai nodrošinātu pilnu nodarbinātību un valsts labklājību.

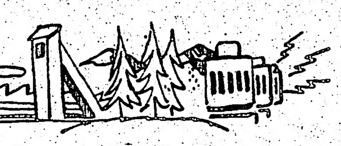

BALSOJIET PAR PROGRESĪVI-KONSERVĀTĪVIEM!

Apkārt zemes lodei

● Meksikas valdība aizliegusi līdz turpmākam ievest angļu, kanadiešu vai amerikāņu viskiju. Aizlieguma izsaukušas grūtības kādas radušās, lai novietotu Meksikas preces ārzemju tirgū. Meksikas valdība paziņojusi importieriem, ka tie saņems atteicagas importa licences viskija ievešanai, ja viņu valdības iepirks priekš tādu pašu summu preces Meksikā. Uz šādu darījumu ieinteresētās valdības nav telaidušās, tā joprojām Meksika pastāv viskija ievedumu aizliegums. Lielajos restorānos pagaidām izlīdzās ar vietējo alkoholisko dzērienu maisījumiem, kamēr viskija cenas melnajā tirgū strauji kāpj.

Piezīmējams, ka no aizlieguma visvairāk cieš briti, kuŗi pagājušā gadā eksportēja uz Meksiku viskiju par apmēram 3 milj. dol. Pašlaik Meksikas saimnieciskais ministrijā spriedumu gaidot gūl lūgumi par 118.000 viskija kastu ievešanu.

● Seno nogrimušo teiksmu pilsētu Atlantīdu grib uzcelt kāds vācu mācītājs Jurgens Spanuts, kurš dzīvo mazā pilsētiņā Bordelum, netālu no Husumas. Mācītājs savas valas brīžos nodarbojas ar archaioloģiju un sarakstījis grāmatas Atlantīdes neuzminētā mīklā. Iepēmumus no šīs grāmatas kā arī savus ietaupījumus viņš izlieto labi sagatavotas ekspedīcijas organizēšanai, kuŗa izdarījusi jau meklējumus apmēram 30 jūdžu no Ziemeļvācijas krastiem. Šeit ekspedīcijas dalībniekiem arī izdevies izcelt kādu ietves akmeni, kā arī dažus citus priekšmetus. Ekspedīcijas locekļi ir pārliecināti, ka tie pieder Platona aprakstītai pilsētai Atlantīdei, kura nogrimusi jūrā. Ekspedīcijā piedalās arī 2 vācu hidrografijas institūta kuģi, kuŗu komandas arī apliecina, ka 30 jūdžu attālumā no krasta atrodās kādas vecas pilsētas drupas.

● Hamburgā nolaists ūdenī lielākais pasaules eļļas tankkuģis — 45.720 tonnu tilpumā. Kuģis būvēts bagātā grieķu rēdera Aristotela Onassis vajadzībām. O. kā zināms, ieguvis savā īpašumā pazīstamo spēļu kazino Monte Karlo, kurā nesen notika atklāšanas svinības ar parastajiem šampaniešu plūdiem. Jaunais tankkuģis ir 1102 pēdas garš un spēj uzņemt tik daudz naftas, ka tās aizvešanai būtu nepieciešamas 5000 dzelzcela cisternas. Kuģis ir būvēts ar ugunsdrošu klāju, apgādāts ar radara ierīcēm, speciālu gaisa ventilāciju kabīnēs un liftiem no mašīntelpām uz klāju.

● Atomenerģijas komisija, apstarojot apmēram 200 dimantus, pierādījusi, ka ir iespējama dimantu krāsu maiņa. Pagaidām līdz turpmākam mēģinājumi un pētījumi šai nozarē pārtraukti, jo rezultāti nārāk stipri ietekmē dimantu tirgu.

Dimanti ir ne tikai romantisks sapnis, bet arī cietākais, izturīgākais un mirdzošākais materiāls pasaulē. Ir dimanti, kas laistās visās krāsās un ir tādi, kam dažu krāsu trūkst. Parastās krāsas ir pelēks, brūns, dzeltens un balts, bet retākas sarkans, zaļš, zils un melns.

Dimantu krāsas maiņa jau agrāk bija panākta ar apstarošanu, ieliekot dimantu radija bromidā un pēc 11 nedēļām izņemot zilgani zaļu dimantu. Lielākā vairumā dimantus pārkārsoja tikai Atomenerģijas komisija pirms neilga laika. Baltie un viegli dzeltenie pārvērsti brūnos un ražoti arī daži zaļi dimanti, kas laisti arī tirgū.

Šādus dimantus pārdevis pazīstamais juvelieris Benjamiņš Blankens. Pēc viņa ieskatiem lieta nemaz nav dimantu tirgotājiem tik bīstama, jo labs dimants ir bezkrāsains, un viņam neesot zināms, ka kādam būtu izdevies krāsainu dimantu pārvērst bezkrāsainā, dzidrā, bet krāsa vienmēr uzskatāma par dimanta vērtības pazeminātāju. Zaļos dimantus viņš esot ļoti daudz reklamējis un arī daudzi ieradušies, lai tos apskatītu, tikai pircēju līdz šim nav bijis nevienam.

● Vismaz vienu divkauju prasa no studentiem, pirms tos uzņem par biedriem vācu studentu organizācijās. To konstatējis vācu laikraksts Spiegel, pārbaudot apstākļus uz vietas vairākās augstskolās.

Vācu augstākās iestādes gan izrādījušas savu nelabvēlību pret divkaujām, bet maz ko darījušas, lai tās aizkavētu. Arī universitāšu rektori nedomā lietā iejaukties, jo tas varētu mazināt iemaksas dažādos universitātes fondos.

Bez tam divkaujas nekad nav izskaustas no vācu studentu paražām, arī Hitlera laikā ne, lai gan pēdējais ļoti krasi nostājās pret šo veco tradiciju. Kā iemesls tam bija viņa naids pret visu, kam bija dižciltības vai senu tradiciju raksturs.

Duelanti savos „vingrinājumos" tagad ir labāk aizsargāti, bet pa rētai iegūst katrs. Šīs „skrambas", lai cik nopietnas tās arī būtu, ir tikai nenozīmīgs fizisks defekts, bet to izcīņa prasa no ikviena izmaņu, drošsirdību, godprātību un augsti vērtējamu brunnieciskumu. Cīņā šīs īpašības krasi izceļas un, duelanti, atklājot tās savā pretiniekā, bieži vien no agrākiem naidniekiem pārvēršas nešķiramos draugos.

● 60.000 dolaru gredzens kopā ar citām vērtslietām pazudis no pazīstamās aktrises Andreas Leeds radio aparāta. Aktrise bija noglabājusi savas vērtslietas mazā pārvietojamā radioaparātā mugurpuses daļā. Palm Springs hoteļa īpašnieka sieva domā, ka aktrise rotas pazaudējusi sestdienas iepirkuma laikā. Pati aktrise arī atzīst, ka aparāts, kad tā pēdējo reiz rotas redzējusi, ticis pārvietots divas reizes. Viņas paziņa Palm Springa hoteļa īpašnieks Howards aparātu pārnesis pat uz Bel-Air hoteļa peldu baseinu.

Bez vērtīgā gredzena pazudusi 3.500 dolaru dimanta adata, 2000 dolaru kakla rota un dažādi dimantu un pērļu rotājumi, vērtībā ap 4000 dolaru.